

ASKERSEL SANAYİ KOMPLEKSİ

- Hedefi
- Çıkarları
- İşleyişi

ASKERSEL SANAYİ KOMPLEKSİ

Hedefi
Çıkarları
İşleyişi

ermis verlag
Postfach 10 10 16, 4300 Essen 1

Mayıs 1987

Bu broşür, "Neue Zeit" dergisinin Aralık 1986 özel sayısının çevirisidir.

Übersetzung aus "Neue Zeit", Sonderausgabe Dezember 1986.

TÜSTAV

Herausgeber:
ERMIS Verlag
Postfach 10 10 16
4300 Essen 1

Druck: Eigendruck

İÇİNDEKİLER

DENGE VE EŞİTLİK Mİ, YOKSA ÜSTÜNLÜK SAĞLAMAK MI?	5
HAYALPERESTLERİN VE SALDIRGANLARIN OLUŞTURDUĞU BİR BİRLİK	8
Militarizmde yeni olan	8
Suç ortakları	10
Kar için	11
Ve gücü ele geçirebilmek için	12
İkili karakteri	14
Karşı alternatif neden gerçekçidir?	17
ASK'NİN TARİHÇESİ	20
Ölüm tüccarları	20
ASK'nin generalleri	26
Sivil militaristler	30
İnsanlık düşmanı bilim	35
Rambovari	40
REKABETÇİ ORTAKLAR	45
"Yardım kurumu" çalışmalarından Olgunlaşan ortaklığa	45
En ön çizgide	46
Pazar kapma savaşı	49
MİLİTARİZMDE SÜPER REKORLAR:	52
En önde ABD	53
Nükleer perde altında	57
SÜRTÜŞME YERİNE YENİ BİR POLİTİK DÜŞÜNCE BİÇİMİNE GEÇİŞ	63
"Doğrudan sürtüşme"	64
Küstahlık ve duyarsızlık:	68
Aklın sesi	71

Askersel-sanayi kompleksinde birleşmiş silah tekelleri, generaller, devlet bürokrasisi, ideolojik aygıt ve militaristleştirilmiş bilim, serüvenci ve saldırgan politikanın en ateşli örgütleyicileri ve uygulayıcılarıdır. Ölüm fabrikatörleri ile emperyalist devlet erki arasındaki uğursuz bağlaşıklık, aşırı gericiğin temel dayanağı, savaş tehlikesinin sürekli ve durmadan büyüyen kaynağı, kapitalist sistemin politik ve sosyal-ahlaksal bakımdan çürümüşlüğüdür.

(SBKP Programından)

DENGE VE EŞİTLİK Mİ, YOKSA ÜSTÜNLÜK SAĞLAMA MI?

Askersel Sanayi Kompleksi (ASK) ve onun dünya politikasında oynadığı rolü ilgi ile izleyen okuyucularımız, özellikle son yıllarda göreceli bir biçimde arttı. Yaşamın kendisi zaten bir dizi sorunu ortaya çıkarıyor. Nükleer silahlarla yapılacak bir savaş tehlikesi giderek artıyor. Şimdi sormak gerekir: Bu tehlike kimden kaynaklanıyor? Artan silahlanma yarışını hangi güçler körüklüyor? Böyle bir gelişmenin sorumluları kimlerdir? Ve bundan yararlananlar kimlerdir?

Bu sorunların tartışılmasında, dünyamızın 70'li yılları başında içinde bulunduğu yeni askersel stratejik durumun önemini gözönünde bulundurmak, özellikle gereklidir. Sovyetler Birliği ve kardeş sosyalist ülkeler büyük uğraşlar sonucu, emperyalizmin askersel üstünlüğünü ortadan kaldırarak, Sovyetler Birliği ile ABD arasında, Varşova Paktı ile NATO arasındaki askersel dengeyi yaklaşık olarak sağladı. Her iki tarafın askeri ve silah gücü dengeli bir biçime getirildi. Böylece denge ve eşitliğin sağlanması, emperyalist güçlerin nükleer bir savaş başlatma düşüncelerini belirli oranda da olsa sınırladı.

İnsanlık, askersel politik durumun daha da geliştirilmesinin ve böylece güvenliğin daha da arttırılmasının araç ve yollarını aramaya başladı. Dünyamızın içinde bulunduğu nükleer dönem ve uzayın silahlandırılması dönemi yaşamsal bir gereksinim olarak silahlanmanın en alt düzeye indirilmesini, dengeyi sağlanarak askersel sürtüşmelerden kaçınılmasını dayatmaktadır.

SBKP'nin 27. Kongresi, tarafların nükleer silah potansiyelinin çok yüksek olduğunu ve bunun yine tarafların birbirlerine karşı güvensizliğini artırdığını saptadı. Mihail Gorbaçov bu konuda, "Nükleer silahlanma yarışının sürdürülmesi bu güvensizliği daha da arttıracak ve dengenin askersel politik açıdan frenleyici faktör rolünü geçersiz bir duruma getirecektir. En akılcı yol, askersel sürtüşme tehlikesini göreceli bir biçimde azaltmaktır. Yaşadığımız bu dönemde eşitliğe dayanan gerçek güvence, stratejik denge oranının yükseltilmesiyle değil, tam aksine, dengenin en alt düzeye indirilmesiyle sağlanabilir. Bu nedenle, dengenin ve eşitliğin sağlanmasında, başta nükleer silahlar olmak üzere, kitle kırım silahlarının tümünü, hem de tamamıyla ortadan kaldırmak gerekir" demektedir.

Batı dünyasının gerici güçleri ise, bu konuda başka türlü karar verdiler. ABD, 80'li yılların başından itibaren stratejik güçler dengesini bozmaya ve askersel üstünlük sağlama girişimlerine başladı. ABD'de bu konuda kararları, yönetimi ele geçirmeye yönelik gerici güçler vermiştir.

Cumhuriyetçi Parti'nin 1980'de Detroit'de yapılan parti kongresinde kabul edilen seçim programında, "Cumhuriyetçi Parti, askersel harcamaların vakit geçirilmeden artırılması ve bunun acilen gerekli silahlanma programlarına yatırılmasını görev bilir. Programı gerçekleştirmemiz, Amerikan halkınca istenilen üstünlüğü güvence altına alacaktır" denmektedir. Bu istem halka malediler, ABD askeri ve dış politikasının maceracı amaçlar için kullanılması gizlenmek istenmektedir. Önce seçim programına alınan bu istem, daha sonra gerici güçlerin ve ASK savunucularının elleriyle uygulanmaya başlandı.

Eski metod yenilenerek uygulanmak isteniyor. ABD'nin politik ilkeler dökümantasyonu ve alınan önlemler, askersel üstünlüğün varolduğu dönemlerin ABD politikasına, duyulan özlemi göstermektedir. Yalnız hayalperestler, 20. yüzyılın sonlarında, kaybedilmiş olanakları yeniden kazanmayı düşünebilir. Fakat hayalcilik, politikada tehlike ve özellikle nükleer silahlar döneminde çok büyük bir tehlikedir.

Askersel yatırım harcamaları süratle artıyor. Askersel stratejik dengiyi bozma uğraşları, belirli bir alanda üstünlüğün sağlanmasıyla yetinmiyor. Emperyalist ülkeler 80'li yıllarda belirli alanlarda tek tek alınan askersel önlemlerden değil, "Karşı tarafın silahlanma düzeyine yetişmek için silahlanma" uydurmacasıyla, ABD ve NATO'nun silahlandırılmasının artırılmasından bahsediyor. Bunun sonucu olarak da, uzun evreli programlarla kitle kırım silahları çeşit ve sistemlerinin, kalite ve sayısını arttırmayı hedefliyorlar. Birinci plânda, uzaydaki yeni kanalların silahlandırılması yoluyla, silahlanma yarışının başla-

tilmasıdır. Bunun için her türlü olanaklar, finans gücü, insanlık ve materyaller askersel amaçlara kullanılacaktır.

80'li yıllarda yeniden başlatılan silahlanma bir kez daha göstermiştir ki, ASK, savaş ideolojisinin yaygınlaştırılmasında, savaş politikasının uygulanmasında ve savaş tehlikesinin artmasında en baş rolü oynamaktadır.

Reykjavik buluşmasının değerlendirilmesini yapan M.Gorbaçov şu noktayı vurguladı: "ABD yönetimi, nükleer ve diğer silahlar yarışını körükleyerek, en büyük kârları vuran, ve bunu, ayakta kalabilmek için ilke haline getiren ve tüm uğraşlarını bu alana toplayan ASK ve silah tekelleri gruplarına bağım-lıdır."

İlişikteki materyal, ABD ve NATO ülkelerindeki ASK savunucularının hedeflerinin analizini, çıkarlarını ve onların halk düşmanı uğraşlarını belgelemektedir.

HAYALPERESTLERİN VE SALDIRGANLARIN OLUŞTURDUĞU BİR BİRLİK

ASK çalışmalarının çoğu, askeri ve devlet sırları perdesinin arkasına gizlendiğinden, kamuoyuna yansımamaktadır.

Devletle bütünleşmiş tekeli kapitalizm düzeninde, militaristleşme ve silahlanmanın gelişme sürecini ve geliştirilen silah çeşitlerini yakından izleyenler, ASK'nın oluşturulmasının bir sır olmadığını göreceklerdir. Bu, ASK'nın sosyal bir görünümünden öteye, temellerinin çok derinlerde olduğunu gösterir.

Batılı bilim adamları bu olguyu nasıl değerlendirecekler? ABD lüğatinde militarizm, "Askeriyenin ve onun idelerinin önemli rolü" veya, "Askersel değerlerin ve idelerin aşırı, değerinden fazla gösterilmesi" veya, "Saldırı savaşına hazırlık politikası" şeklinde tanımlanmaktadır.

Bütün bunlar, değişik ülkelerde, hangi toplum ve ekonomik sistem geçerli olursa olsun, militarizmin genel karakteristik bir görüntü olduğunu kamuoyuna kabul ettirebilmek amacıyla kullanılan burjuva yöntemi ve propagandalarıdır. Bu tür karanlık ve içi boş tanımlamalar, Batılı ülkelerin: "ABD ve Sovyetler Birliği, NATO ve Varşova Paktı, yeniden başlatılan silahlanma yarışından AYNI VE EŞİT DERECEDE sorumludur" tezini işletebilmek için kullanılmaktadır.

Barış ve savaş sorunları üzerine görüşlerin bilimsel sistemi Lenin tarafından araştırılmıştır. Lenin, "Kapitalist sistemin ürünü olan militarizmin, bu sistemin YAŞAM BİÇİMİ olduğunu" vurguluyor. Birinci ve ikinci dünya savaşları, içinde yaşadığımız yüzyılın tarihi göstermektedir ki, "Yaşam biçimi" olan militarizm, kendi durumunu, kapitalizmin tekeli döneminde güçlendirerek geliştirmiştir. Böylece militarizm, emperyalizmin bir olgusu durumuna gelmiştir.

MİLİTARİZMDE YENİ OLAN:

Burada militarizmin sadece derinlere uzanan nedenlerini görmek yetmez. Onun 20. yüzyılın ikinci yarısındaki somut ve özel gelişme dönemini de görmek gerekir. İkinci dünya savaşından sonraki dönemde kapitalist toplumda militaristleşme korkunç bir sıçrama yaptı. Bir çok alanda hızlandırıldı. Örne-

ğin, ABD Silahlı Kuvvetleri bu dönemin 10 yıllık süresi içinde sayısal olarak, 30'lu yıllara oranla ortalama 10 kat artırıldı. ABD'nin silah endüstrisinde 1940 yılında 314 bin kişi çalışırken, bu sayı 1985'de 3 milyon 275 bine yükseldi.

Burada Batılı ülkeler için tipik olan, askersel gelişmeleri aralıksız sürdürmeleri ve barış dönemlerinde milyonlarca asker besleyip, koskoca bir silah endüstrisine sahip olmadaki kararlılıklarıdır. Bilimsel ve teknik alanlardaki yeni buluşların; roketlerin, nükleer ve diğer kitle kırım silahlarının geliştirilmesi ve sayılarının artırılması için kullanılması, tarihin hiç bir döneminde günümüzdeki gibi olmadı. ABD ve NATO'nun güdümünde, emperyalizmin ortak savaş ordusunu oluşturabilmek ve güçlendirebilmek için, giderek artan sayıda kapitalist ve geri bırakılmış ülkeler savaş hazırlığına çekiliyorlar.

ASK'nın oluşturulması, onun çalışmaları, başta ABD olmak üzere, Batılı ülkelerin politik ve ekonomik alanlarında giderek artan rolü, askersel gelişmelerin yeni görüntü biçimidir. Bu gelişme, savaş sonrasında değişen global güçler dengesiyle, başka ülkelere saldırma yoluyla, yayılmacı ve karşı devrimci olgularla içiçe geçerek bütünleşmiştir.

ASK'nın kesin örgütsel yapısı yoktur. Kalıplaşmış bir biçimi olmamasına rağmen, varolan birliğe, ekonomik ve politik çıkarları bir olan, savaş kışkırtıcılığı ve hazırlığı alanlarında kalıcı birlikteliği olan kuruluş ve kişiler dahildir. Bunlar, emperyalist ülkelerdeki militarizmle bütünleşen ve çıkarları silahlanma yarışının körüklenmesinden ayrılmayan hakim güçlerin özel fraksiyonlarıdır.

ASK, devlet-tekeli kapitalist gelişmenin bir ürünü ve onun özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısındaki yeni biçimidir.

Binlerce yol, tekelleri ve devletleri birbirine bağlamaktadır. Onların askersel alandaki bu birlikteliği, savaş bitiminden sonra giderek daha da belirgenleşmektedir. ASK'nın en belirgin çıkarlarından olan militaristleşme sürecinin hızlandırılması; devlet-tekeli kapitalizmin yapısı gereği, onun militarist sektörünün oluşmasını ve güçlenmesini getirmektedir.

Gerek politik ve gerekse ekonomik açıdan ASK'nın özel sermayeden oluştuğu kesinlikle unutulmamalıdır. Örneğin, 2. Dünya Savaşı'nda, sayıları 1600'ü bulan silah fabrikası, ABD'de devletin malıydı. Bunlar daha sonra satılmaya başlanarak, silah endüstrisinin özel sermayeye devredilmesinin tabanı hazırlandı. Bugün ABD'de sadece 72 silah firması devlete aittir. Federal Almanya'daki (FAC) özel sermayenin, silah endüstrisindeki rolü de aynı derecede güç-

lüdür. Fransa ve İngiltere’de de devlete ait olan veya ortaklık durumundaki silah endüstrisi toplumda önemli rol oynamaktadır.

Günümüz kapitalizminin sosyal görüntüsü olarak ASK, görüldüğü gibi özel mülkiyet çıkarlarıyla içicedir. Bu da, kapitalizmin temelinde yatan ve onun kapitalist düzenle ayrılmaz birliğini göstermektedir. Bu temel bir ilkedir. Bunun yanında, ASK’nın doğuşuyla birlikte, toplumsal alanda meydana gelen özel mülkiyet çıkarlarının tehlike oluşturan çelişkileri, halklar için yaşamsal sorun olan barış ve savaş sorununa dönüşmektedir. Çünkü silah tekellerinin çıkar hırsları toplumun, silahlanma yarışının durdurulması, barış ve güvenliğin sağlanması çıkarlarının üstünde görülmektedir.

Bütün bu nedenlerle, Batılı yazarların ASK’yı, dünya yüzündeki tüm ülkelerde varolabilecek genel karakteristik bir görüntü olduğunu gösterme çabaları kesinlikle boşunadır. Bu tür yazarlar, artırılan militarizmin sorumluluğunu Sovyetler Birliği ve ABD’ye yüklemekte, ASK’nın yapısal durumunun, sosyalist ülkelerde olmadığını, çünkü oralarda savaş hazırlığından, ekonomik ve politik çıkarı olan sınıf, grup ve sosyal kesimlerin bulunmadığı gerçeğini görmemezlikten gelmektedirler. Bu konuda 27. SBKP Kongresi, “Emperyalizm, yapısal durumu gereği sürekli biçimde saldırgan, maceracı bir politika izleyecektir” demektedir, “Böyle olmasını gerektiren bir dizi neden sayılabilir, bunlar: Silah tekellerinin doymak bilmeyen kâr hırsı, etkinlikleri olan askersel-bürokratik gruplar, yeraltı kaynakları ve satış pazarları arayan diğer tekeller, ülke burjuvazisinin yatırımlarını başka ülkelere kaydırmasından korkanlar ve giderek derinleşen ülke sorunlarını, sosyalizmi maske ederek küllemeye çalışanlardır” saptamasını yapmaktadır.

SUÇ ORTAKLARI:

ASK’yı oluşturan kuruluş ve kişiler arasında, silah ve savaş tekniği üreten tekeller merkezi bir rol oynamaktadırlar. Bunlar, ABD Savunma Bakanlığı’nda gövde gösterisi yaparak, devletin en büyük silah siparişlerini alan bir kaç tanının tekeldir.

ABD’deki silah endüstrisinin belirli ellerde toplanması nedeniyle, aynı tekeller çok dar bir çevre oluşturmaktadır. Buna rağmen, yeni silah tekniği bulmada, büyük tekellerin verdiği siparişler üzerine iş yapan, malzeme üreten ve pazarlayan binlerce küçük firma da kullanılmaktadır.

Silah tekellerinin en büyükleri arasındaki rekabet amansızca sürmektedir. Üstünlük sağlayabilmek için, karşılıklı grup çıkarlarının gözetilmesi, birlikte çalışmanın bir kenara itilmesi veya diğerlerinin dışlanması, kârları arttırdığı sürece

tekelci politikanın pratikteki plânlı uygulamalarındandır.

ABD ve NATO üyesi belirli ülkeler ekonomik alanda tekelleşmenin en yüksek olduğu devletlerdir. Emperyalist ülkelerde baş rolü oynayan tekeller, ASK’nın, malzeme ve teknik gereksinimlerinin ekonomik tabanını oluşturmaktadırlar. ASK’nın ana çekirdeği olan silah tekelleri, devletin en yüksek askeri düzeyleriyle birlik oluşturmaktadırlar.

Bu birliğin güçlü kolları vardır. Bir yanda, üretimi belirli yerlere toplayan ve sermaye gücü nedeniyle sağlam tekelci bir birlik olarak ortaya çıkan en belirgin silah tekelleri, diğer yanda da, merkezi yapısal durumu nedeniyle, başka ülkelerin aynı düzeydeki organlarına karşı herşeyi ile daha güçlü durumda olan askeri organlar. Askeri organların silah tekelleriyle olan bağdaşıklığı; üretim, bilim ve teknik, finans ve ekonomik, idari ve yönetim alanlarında kesintisiz bir biçimde gelişmektedir. Bu bağdaşıklık, onların birbirleriyle yüksek rütbeli personel değiş-tokuşundan tutun, askeri organlarla, silah tekellerinin birbirlerini temsil etmesine kadar sağlam bir şekilde sürmektedir.

KÂR İÇİN:

Devletin silah tekellerine verdiği silahlanma siparişleri, bu tekellere olağanüstü yüksek kârlar getiriyor. Bunu Batılı ülkelerde yapılan araştırmalar da belgelemektedir. Hem de öyle ki, silah endüstrisindeki yüksek kârların oranı artarken, sivil endüstri üretimleri aynı kalmaktadır. Yani, sivil endüstrinin kârlarının artması, silah tekelleri kârlarının azalması demektir. Tekelci politikanın hakimiyeti zaten onun süper kârlarından gelmektedir.

“Bugüne kadar benzeri görülmemiş askeri harcamalar programı, ülke insanlarının hiç tanık olmadıkları bir yoğunlukta sürdürülen sahtekârlık kampanyasıyla haklı gösterilmek isteniyorsa, demokrasinin temel ilkelerini tümüyle çiğneyerek, her türlü baskı ile devletin resmi makamlarına destek sağlanmak isteniyorsa -her ikisi de, bizim hiç de ihtiyacımız olmayan askeri gücün artırılmasını amaçlıyor- soruyorum: Neden böyle bir programa gerek var? Yanıtıyorum: Çünkü bu program kâr getiriyor, diğer alanlara oranla çok daha fazla kâr. Bizim savunma olanaklarımız, ABD’nin silahlanma yarışında baş rolü üslenmesini hiç bir zaman gerekli kılmadı. Gerçek neden kârlardı. Bu o kadar açık ki, onun için de sürekli şekilde inkâr ediliyor.”

(T. Gervasi, ABD’li Bilim adamı)

Silah tekellerinin, kapitalist özel mülkiyet ilişkileri temelinde örgütlenmiş olduğu gerçeğindeki mantık bile çıkardığımız bu sonucun doğruluğunu belgelemektedir. Zira, silah endüstrisindeki kapitalist tekellerin oluşmasının ekonomik önkoşulları, silah üretimindeki kâr oranının, sivil üretimden daha yüksek oluşundan kaynaklanmaktadır.

NATO ülkelerinin askeri organları, kârların belirleyici rolü üzerinde, özel sektörün savaş hazırlıklarına kaydırılmasının önemi ve özel sektör yatırımlarının azaltılmasının bir zorunluluk olduğu konusunda artık açıkça konuşmaktadırlar.

Silahlanma yarışından elde edilen kârlar, bu gerçeğin en önemli ve politik açıdan kaçınılmaz bir nedenini oluşturuyor. Aynı anda sorulması gereken soru, savaş ve savaş hazırlığından toplumun hangi sosyal grupları zengin oluyor ve militarizm politikasından ekonomik çıkarlar sağlıyor? Böyle gruplar ABD’de ve diğer kapitalist ülkelerde yeteri kadar vardır. Fakat ne Sovyetler Birliği’nde ve ne de diğer sosyalist ülkelerde yoktur.

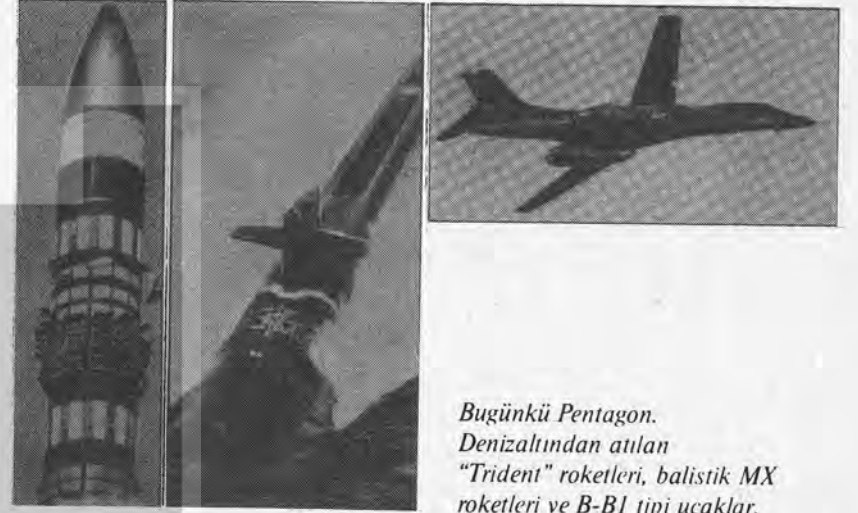
Tekellerin yanında, devletin sahip olduğu silah tekelleri de, askersel harcamaların korunmasını ve artırılmasını istemektedirler. Onların bu konudaki çıkarları, askeri organların en üstünde oturanların, devletin silahlanma bütçesinden ödenen yüksek maaşları, yan çıkarlar veya emeklilik ödenekleri ile sınırlı kalmıyor. Bunların yanında, en üsttekilerin, silah tekellerinin kârlarına doğrudan ortak olma nedenleri de var. Son yıllarda ve özellikle ABD’de ortaya çıkan skandallar, ASK ile ilişkisi olanların satın alınmaya, rüşvete ne derece derin saplandıklarını gösteriyor. Böylelerine rüşvet veya hediyeler veriliyor, konuşucu veya uzmanlık ödenekleri ayrılıyor, masraflar üslenilerek gezilere gönderiliyor ve bütün bunları silah tekelleri karşılıyor.

Uygulanan başka bir yöntem de, askeri organlardaki görevinden ayrılarak, silah tekellerine geçenlere yüksek makamlar, mevkiiler verilmesi. Kısacası burada, kârları silahlanma yarışına bağlı ve militarizmin hızlı bir biçimde büyümesinden doğrudan veya dolaylı olarak çok yönlü ekonomik çıkarları olan, birbiri içine geçmiş ASK ortaklarının sistemi işletilmektedir.

VE GÜCÜ ELE GEÇİREBİLMEK İÇİN:

Silah tekelleri ile generaller arasındaki işbirliği tabii ki, genel ekonomik çıkarların ötesindedir. Onlar gerek tek başlarına ve gerekse ortaklaşa, en geniş bir şekilde politik hedefler için uğraşı veriyorlar, devlet politikasıyla, silah te-

kellerinin ve askeri organların çıkarlarını birleştiriyorlar ve gücü ele geçirebilmek için mücadele ediyorlar. ASK’nın ve onun politik uğraşlarının, emperyalist devletlerin askeri ve dış politikalarının, kendi istemleri doğrultusunda düzenlenmesindeki rolleri işte bu nedenle bu derece tehlikelidir.

*Bugünkü Pentagon.
Denizaltından atılan
"Trident" roketleri, balistik MX
roketleri ve B-1 tipi uçaklar.*

En sağlam ve istikrarlı işbirliği, silah tekelleri ile devletin bu işle ilgili kurumları arasında olmaktadır. Fakat hepsi bu kadar değildir.

Silah endüstrisinde süregelen, önemli yöneticilerin değiş-tokuş edilmesi işlemine, askersel ekonomik ve askersel politik sorunlarda alınacak kararları düzenleyecek, kalamé alıp, formüle edebilecek diğer kişiler de çekilmektedir. ABD genelinde silah üreticileri ile, ABD Parlamentosu’nda silahlı kuvvetler ve silahlanma harcamalarının kabul edildiği alt komisyonlar arasındaki ilişkiler eskiye dayanan gelenektir.

ASK’nın çalışmaları Batı ülkelerinde de propaganda ile güvence altına alınmaktadır. Her NATO ülkesinde, ülkenin kalbur üstü askeri ve endüstri takımının, burjuvazinin ideolojik aparatıyla, resmi ve özel düzeylere kadar en geniş bir biçimde dağılan ilişkileri vardır. Böylece aparatın dilimleri ve kapitalist ülkelerin toplumsal ve politik yaşamı, en geniş anlamda militaristleştirilmektedir.

ASK’nın uğraşları silah sistemlerinin üretilmesini içeren programın uygu-

lanmasıyla bitmiyor. Aynı zamanda, militarizmin bir ideoloji olarak yerleşmesini, kitle iletişim araçlarının (Basın-Yayın) kullanılmasını ve toplumun istedikleri gibi yönlendirilmesini de kapsamaktadır. 80'li yıllarda ASK'ların bu alanda nasıl etken olduklarını gördük.

Bilim ve teknolojinin kazanımlarını ve hünelerlerini, özellikle en yeni silah çeşitleri ve sistemlerinin yapımı için, en son noktasına kadar kullanmak ASK'yı tanımlayan olgulardır. Bilimin militaristleştirilmesi bir çok yoldan olmaktadır. Silah teknolojileri, askeri organlarla anlaşmaları olan, kendilerine ait araştırma merkezlerini genişletmekte, çalışmalarını arttırmaktadırlar. Askersel araştırma siparişleri ve geliştirme çalışmalarında üniversitelerden yararlanmaktadırlar. Bunların yanında, devlete ait askersel araştırma kuruluşları da vardır. En tanınmış, branşında en başarılı olan bilim ve teknik adamları ASK'nın emrinde çalışmaktadırlar. İster ABD'de olsun ve isterse onun NATO üyesi ortaklarında olsun, ASK şunları hedeflemektedir:

- Silah üretiminde; özel sermayenin, devletle ortak veya tamamı devlete ait silah teknolojilerinin en büyüklerinin, en dar çevresinin merkezileştirilmesi ve tekelleştirilmesi,
- İlişki ağının en geniş alanda kurulması, devletle ve özellikle onun askeri organlarıyla, silah ve savaş teknolojileri arasında personel değiş-tokuşunun sağlanması,
- Bilim ve teknolojinin en geniş biçimde militaristleştirilmesi, ideolojik aparatın, örneğin, kitle iletişim araçlarının en son noktasına kadar ve en geniş bir şekilde askersel amaçlar doğrultusunda kullanılması,
- Silah teknolojilerinin, Savunma Bakanlığı ve devletin diğer organlarındaki en yüksek düzeylerdeki temsilcileri, bilim adamları, devletin veya özel sermayenin ideolojik kuruluşları arasındaki ilişkiyi sürdürecektir ortak çalışmayı en gizli bir biçimde koordine edebilecek örgüt ve kuruluşların oluşturulması.

İKİLİ KAREKTERİ:

ASK'nın çalışmaları iki yönlüdür. Bir yanda, emperyalist ülkelerdeki askeri politikanın yönlendirilmesinde hizmet işlevi görmektedir. Diğer yanda da, kapitalist ülkelerin militaristleştirilmesinde bağımsız olarak çalışan faktör durumuna gelmiştir. ASK, silahlanma yarışından ekonomik çıkarlar sağlayan, toplumda özel yeri olan ve politik gücü ele geçirme hırsıyla dolu, hakim sınıfın özel fraksiyonu durumundadır.

ASK'nın üstlendiği ikili rol, günümüz kapitalizminin içindeki çelişkileri göstermektedir. ASK'nın, hakim sınıfın temsilciliği rolü özellikle, sömürünün askersel güvence altına alınmasında ve emekçilerin karşı tepki ve girişimlerinin zorla bastırılmasında görülmektedir. Fakat öte yandan (bu da ilginçtir) gereğinde sınıf temelinden saparak, değişik ve bencil çıkarları olanların toplandığı bir yer de olabilmektedir. Dış ülkelerdeki sürtüşmelere yönelik askeri güç faktörü olarak ASK kendi fonksiyonunu, hakim sınıfın tamamının çıkarları doğrultusunda değil, tekeli burjuvazinin en saldırgan kesimi için kullanmaktadır.

ABD ve NATO'nun, hakim sınıfın ölçüleri üstünde, en geniş bir biçimde militaristleştirilmesinin arkasındaki güçler, ASK'nın kendi içindeki çelişkinin göstergesi ve ayrıca, silahlanma yarışının durdurulmasına karşı gösterdikleri direncin kırılabilceğinin gerçekçi bir işaretidir.

Buna rağmen ASK'yı gözde büyütmemek ve Washington ile onun NATO'daki yandaşlarının maceracı politikasını sadece ASK girişimleri sonucuna bağlamamak gerekir.

Öte yanda şu çok daha tehlikelidir: ASK'nın küçümsenmesi ve özellikle onun günümüzde oynadığı rol. Bu durum yeni bir silahlanma yarışının durdurulmasına ve gerçekçi bir silahsızlanma dönemine girilmesine yavaşça bir önem kazandırmaktadır. İşte, barış ve uluslararası güvence gibi en önemli böyle bir konuya karşı, en yıkıcı bir güç olarak karşımızda ASK durmaktadır.

80'li yıllar ASK'nın, en önemli kapitalist ülkelerin ve özellikle ABD'nin politikasını güçlü bir biçimde etkilediği konusunda açık belgelerle doludur.

ABD'de de, silah teknolojileriyle devlet güçleri arasındaki ilişki ve bağıdaşlıklar, ideolojik aparatların ve bilimin askersel amaçlar için kullanılması, diğer kapitalist ülkelere oranla, 2. dünya savaşından bu yana arttırılarak geliştirilmiştir. Bunun sonucu olarak da, ASK'nın ekonomik ve politik alanlardaki etkinliği belirgin olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlantı içerisinde; diğer ulusların devlet-tekeli kapitalist gelişmelerinin özelliği ile ASK'nın ulusal durumu arasındaki yakın ilişkilerine işaret etmek gerekir. ASK'nın bileşimi, çalışma alanlarının genişliği ve etkinliği, bu ülkelerin politikalarının belirlenmesinde, ASK'nın özelliklerini somut olarak gösterir.

ASK, şu veya bu emperyalist ülkedeki özelliğine rağmen, genelinde devlet-tekeli kapitalist yapının en sağlam bir parçası olmuştur.

Tabii ki, hakim sınıfın güçlü militarist gruplarının sürekli çalışmaları politik sonuçlar doğurmaktadır. Çünkü ASK başka gruplarla ilişki içinde bulunuyor ve olaylara karşı çıkabiliyor. Bu ilişkilerin amacını, ASK'nın o politikayı etkilemesi oluşturuyor.

Olay ideolojik olarak sadece ABD ve önemli NATO üyesi ülkelerdeki aşırı güçlerin, ASK temsilcilerince açıklanan, militarizmin, artırılması, yoluyla dünyadaki politik durumun gerginleştirilmesi ve bunun sonucu olarak da, silahlanın sınırlandırılması ve giderek azaltılması görüşlerine karşı olmak değildir. ASK bunun yanında, giderek artan bir oranla politik ve ekonomik destek verdiği en gerici, en aşırı güçlerin, örgüt ve kuruluşların birleştiği yer olmaktadır. Böylece ASK ciddiye alınması gereken bir faktör olarak gelişti. Bu gelişme, gerek ABD'de ve gerekse diğer NATO ülkelerinde, politik alandaki en gerici güçlerin gelişmesini ve daha da güçlenmesini etkiledi.

ASK'nın, askersel programların uygulanması amacıyla, hakim sınıfların diğer fraksiyonlarıyla, en başta, en büyük uluslararası (Transnasyonal) tekellerle, tekeli burjuvazinin yayılmacı güçleriyle blok oluşturması en belirgin biçimde günümüzde görülmektedir. Uluslararası en büyük tekellerin militarist bir politikadaki çıkarları işte buradan kaynaklanmaktadır. Onlar, devletin güvence altına alacağı militarizmi, dış ülkelere ekonomik yayılma amaçları için ve milyarlarca doları kârlarını diğer ülkelere yatırma yoluyla, onları da kendi amaçlarına çekebilmede bir koz olarak kullanmak istemektedirler. Washington militarizmin, dış ülkelere yayılmacı amaçlarla bağlantısı olduğunu resmi düzeylerde yapılan açıklamalarda kabul etmektedir. 80'li yıllarda parlamentoya sunduğu yıllık bütçe tasarılarında, "ABD'nin dış ülkelerdeki ekonomik çıkarlarının korunması" ve "Belirli önemli alanlara girebilmesinin güvence altına alınması" hedefleri, "Anavatan korunması" ile aynı düzeyde gösterilmektedir.

En büyük silahlama siparişlerinin, ABD Savunma Bakanlığına verilmesi, ABD'de bir gelenektir. Uluslararası alanda yürütülen; geliştirilmiş üretim malzemeleri satışı, dış ülkelere silah satımındaki payları, silah ve savaş tekniği alanlarındaki lisans satışları, askersel düzeylerle olan koordinasyon ilişkileri, silahlamayla ilgili hizmetlerin dış ülkelere aktarımı bu geleneği belgeliyor. Yani devletlerce verilen silahlama siparişleri, artan bir oranla uluslararası kapitalist tekellerle işbirliğini gerektiriyor. Diğer bir deyişle, militarizm Batılı ülkelerdeki iş dünyasının en yüksek düzeyine derinleşmesine yerleşmiştir. Silahlama siparişleri alan firmalar genelinde en büyük endüstri tekelleridir. Onların çıkarları olan askersel siparişlerin büyüklüğü, aynı zamanda onların iş piyasası ve politik çevrelerdeki etkinliklerinin ağırlık ölçüsüdür.

"Askeri bütçenin kabulü, ABD ve silah tekelleri için en önemli yatırım ve kâr kaynağıdır."

(M.Paranti - İtalyan tarihçisi)

Dahası var: Askersel programlar için kampanyaların açılabilme olanaklarını, tepenin yapısal durumu belirler. Bunun için de verilen işi yapan küçük firmalarla ilişki ağının en geniş bir biçimde kurulması ve ekonomik çıkarların gözetilmesi belirleyici karakteristik faktörlerdir.

En karmaşık, en pahalı silah sistemlerinin geliştirilmesi ve üretilmesinde ilk siparişi alan silah endüstrisi tekelleri, bu tür binlerce küçük firmayla ilişki içinde bulunmakta, siparişlerin yerine getirilmesinde onları işine çekebilmektedirler.

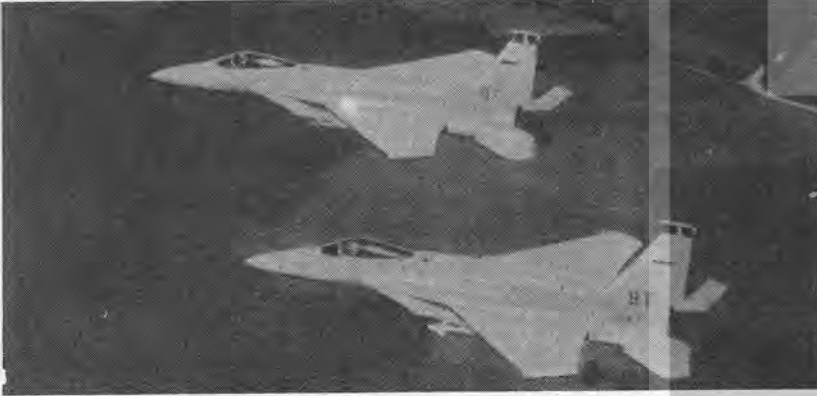
Kapitalist endüstri ülkelerinde iş çevrelerinin savaş hazırlığına çekilebilen kısmı, siparişlerin miktar ve biçimleri, gerekli malzemenin dağılımı konusunda, silah tekellerinin en tepesindekilerine karşı bağımlıdır. Bu da, silah tekellerinin ellerindeki en büyük kozdur. Onlar bu kozu, küçük ve orta büyüklükteki toplumları propagandacı ve lobi oluşturmak için kullanarak, devletlere yeni askersel projeleri finanse ettirmek istemektedirler. ASK'nın sadık araçları durumundaki küçük ve orta büyüklükteki firmalar çok kere, özellikle kendi çevrelerinde, seçimlerin olacağı bölgelerde, ASK temsilcilerinin oy toplaması gereken durumlarda, somut askersel programlar için "Aşağıdan başlatılan baskı"nın yaratılması görevini üstlenmektedirler.

KARŞI ALTERNATİF NEDEN GERÇEKÇİDİR?:

ASK'nın, ABD ve diğer NATO ülkelerinde, özellikle politik alanlarda uyguladıkları etkileme yöntemlerinin ebedi kalıcı olmayacağını görmek olanaklıdır. Tarih, böyle bir etkiye karşı tepki de gösterilebildiğine tanıklıktır. 70'li yıllarda ve özellikle onun ilk yarısında, Vietnam'a karşı sürdürülen kirli savaş sonucu gelişen demokratik güçlerin tepkisi ve askersel harcamaların daha da artması sonucu büyüyen kapitalizmin sosyal ve ekonomik sorunlarıyla ASK, ABD'de en sert eleştiri ve tepkiye uğramış, korunma pozisyonuna çekilmek zorunda kalmıştı. Bu durum kendisini, diğerlerinin yanında, ülkenin askersel giderlerinin de azalması biçiminde gösterdi. ABD'de 80'li yıllarda başlatılan militarizmin yeniden güçlendirilmesi, uluslararası alanda yumuşamanın ve toplumsal sistemleri değişik dünya ülkelerinin birlikte çalışmalarının geliştiril-

mesi kazanımlarını yoketmek için, ASK'nın karşı hücumu geçtiğinin göster-
gesidir.

27. SBKP Kongresi'nde şu durum saptandı: "Militarizmin lokomotifi ABD'dir. O lokomotifinin makinası, süratini azaltıp durmaya niyeti olmayan silah endüstrisidir. Doğaldır ki, bunun faturasının ödenmesi gerekir. Fakat biz biliyoruz: ASK'nın hedef ve çıkarları kesinlikle ABD halkının hedef ve çıkarları ve bu büyük ülkenin gerçek ulusal çıkarları değildir."

Yarınki Pentagon. ASAT anti satelit sistemi ile donatılmış F-15 uçakları.

Gerçekler gösteriyor ki, ASK'nın sınır tanımaz gücü herhangi bir talih veya kader değildir. ASK'nın gerçek ve giderek artan gücü, kendi uğraşlarının sonucu olduğu kadar, aynı zamanda ona karşı oluşturulacak faktörlerin etkenlik gücüyle de orantılıdır. Bu, sosyal politik mücadeleyle, günümüz dünya-sındaki güçler dengesiyle, anti emperyalist gelişmelerle ve ulusal ve uluslararası düzeydeki girişimlerin etkisine bağlıdır. ASK'nın ABD ve onun NATO yandaşlarındaki değişik çalışma biçimleri araştırıldığında görülecektir ki, kapitalist toplumların birbirine yakın sınıf karakteri nedeniyle bu gruplar, sosyal ve politik güçlerin yoğunlaştıracakları karşı etkinliklerle yenilebilirler. Militarist alanlar daraltılabilir, insanların, araç ve gereçlerin, finans olanaklarının askersel amaçlarla kullanılması azaltılabilir. Burada ana sorun, militarizmin yok edilmesi işlemi, kapitalist toplumlarda temel prensip olarak olanaklı ve pratikte uygulanabilir mi, şeklindedir.

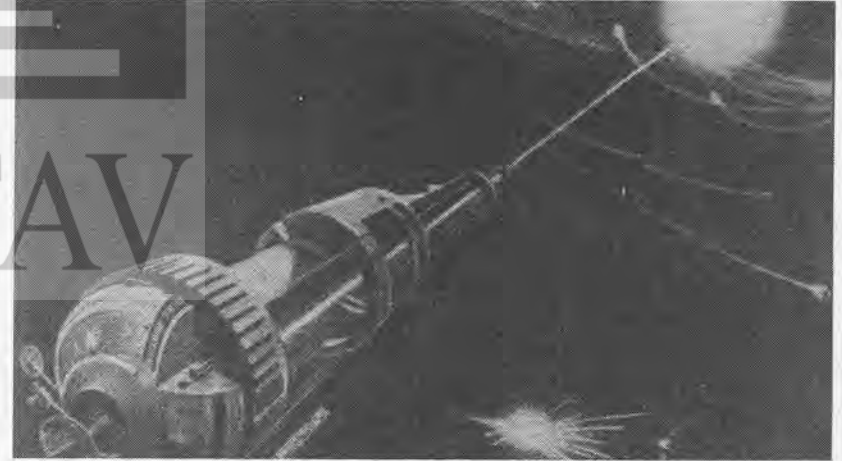
Savaş karşıtı güçlerin baskısıyla militarizmin, uluslararası silahsızlanma anlaşmaları temelinde yok edilmesi, kapitalist topluma, onun özel mülkiyet ilişkilerine ve politik kuruluşlarına meydan okumak şeklinde anlaşılmamalıdır. Her türlü boyutları aşan militarizm, kapitalizmin doğal ve değişmez bir gereği

değildir. Kapitalizmin tarihi, kapitalist ülkelerin somut gelişmeleri, aynı toplumsal sistemde yaşamalarına rağmen, militaristleşme oranında ülke politikasının ve ekonomisinin değişik ve farklı olabileceğini göstermektedir. Buna ek olarak, kapitalist ülkelerde, silahlanmaya katılmayan veya çok az oranda katılması sağlanan, bu nedenlerle de önü alınmayacak militarizmin getireceği sonuçları görüp, akıllıca değerlendirebilen burjuva grupları vardır. ASK'nın silahlanma alanında elde ettiği süper kârlar, iş adamları ve bu tür gruplar arasında çok kez eleştirilere yolaçmakta ve bunlar savaş hazırlıklarının sınırlandırılmasını istemektedirler. Kapitalist toplumun militaristleştirilmesinin yok edilmesi mücadelesi: Süper militarizme karşı, onun meydana getirdiği sınıf ve grup çıkarlarına ve uğraşlarına karşı meydan okumaktadır. ASK'nın ve gericî hakim sınıfların fraksiyonlarının kapitalist ülkelerde gerçekleştirdikleri tüm militaristleştirme çabaları işte bu güçlerden kaynaklanmaktadır.

Böyle bir anti militarizm, emperyalizmin maceracı ve saldırgan politikasına karşı demokratik bir alternatiftir.

Sadece halkların yararına değil, burjuva çevrelerinin yararına da varolan tek seçenek, nükleer bir savaş tehlikesini akılcı bir biçimde değerlendirmeleri ve savaşla barış arasında yerlerini gerçekçi bir biçimde belirlemeleridir.

Silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanmanın başlatılması için süper militarizme karşı verilecek mücadele, yığınsal protesto olarak, en geniş demokratik hareket olarak görülmelidir.

Ve öbür günkü Pentagon. Anti roketsavar sisteminin bir parçası. Gelecekteki ABD vergi ödeyicileri için "uzay" harcamaları ile, silah tekeli "Astrale" için kârla dolu. Ya insanlık?

ASK'NİN TARİHÇESİ

ÖLÜM TÛCCARLARI:

Zorbalık araçlarını üreten, ölüm araçlarını kendilerine iş haline getirenler kimlerdir? Kimlerdir bunlar? Gerçek güçleri nedir? Emperyalist güçlerin ekonomik yapısı içinde yerleri nedir?

Silah fabrikatörleri ki, bunlar, yüzyılımızın başlangıcında "Top ve dinamit kıralları" olarak isimlendirilen, bugün ise, savaş uçaklarını, roketleri, nükleer ve elektronik dünyayı yönlendirenlerdir. Bunlar ABD ve önemli NATO ülkelerindeki askersel endüstri tekelleridir. Bunlar NATO ülkelerindeki silah üretimini tekelleştiren, azınlık grup ve tekellerden oluşan silah tekellerinin "Mutlu azınlığı"dır.

ABD'deki 25 tekelden 20'si, İngiltere, Fransa ve Federal Almanya'daki (FAC) 10-15 tekel, devletçe verilen yıllık silah siparişlerinin % 40 ile 70'ini almakta, silah tûccarlarının en başında gelmekte ve onbinlerce endüstri firmasını silah üretiminde kullanmaktadırlar.

Silah ve savaş tekniğinin en pahalı, en karmaşık çeşit ve sistemlerinin üretimi bu "Mutlu azınlığın" ellerindedir. Bu çeşit ve sistemlerin çoğu en fazla bir veya iki tekelce yapılmaktadır. Örneğin, ABD'de yapılan nükleer roketlerle donatılmış denizaltılar, General Dynamics, stratejik bombalar Rockwell International ve Northrop, uçak motorları ve roketler General Electric ve United Technologies tekellerinde yapılmaktadır.

İngiltere'de savaş uçakları British Aerospace ve topçu silahları ise Royal Ordnance firmalarının tekelindedir. Fransa'da Aerospatiale ve Dassault Breguet tekelleri savaş helikopterlerinin tamamen üretimine hakim olurken, SNECMA tekelci savaş uçakları motorlarının büyük bir kısmına sahiptir.

Tekelci konumları silah fabrikatörlerine, devletin sipariş dağıtan kurumlarına kendi çıkarlarına olan koşulları dikta ettirme olanağını vermektedir. Tabii ki "Mutlu azınlık" tekelci durumunu korumak istemektedir.

Tekelci bu "Kulübün" üyeleri yönetici pozisyonlarını sadece silahlanma işlerinde değil, tekelci kapitalist yapının tüm alanlarında korumaktadır. Branşlarındaki girişimlerde ve satışlarda sürekli şekilde, bulundukları ülkelerin en önde gelen 100 ile 200 endüstri tekeli oluşturumaktadırlar. Amerikan General Motors, General Electric, Wasinghouse Electric, IBM ve Chrysler, İngiliz General Electric ve Thorn Ermi, FAC Siemens, Daimler-Benz ve AEG/Telefunken tekelleri kapitalist endüstri firmalarının başında yer almaktadır.

dırlar. Silahlanma piyasasının korkunç finans ve ekonomik gücü sadece pahalı askersel programlar için kullanılmamakta, o aynı zamanda silahlanma yarışının körüklenmesi için politik kampanyaların örgütlenmesinde de kullanılmaktadır. Silah tekelleri günümüzde, askersel ve sivil üretim yapan bir dizi branşı kendisinde toplamaktadır. Buna rağmen silah pazarları, onların çok kez ekonomik pozisyonlarına damgasını vuran alanı belirlemektedir. Silahlanma giderlerinin artırılması ve savaş hazırlıklarının güçlendirilmesindeki çıkarları, onların ekonomik pozisyonları ile bağımlıdır.

Silahlanma kârları, silah fabrikatörlerinin ana hedefi ve aynı zamanda, çeşitli tekelci kapital grupları arasındaki rekabet koşulları altında yaşayabilmenin, ayakta kalabilmenin bir gereğidir. Bu özellikle silah üretimi, sivil üretime oranla daha ağır basan endüstri tekelleri için geçerlidir.

Silah endüstrisine iş yapan belirli, fakat başta gelen firmalar kendilerine silah pazarından az pay verildiğinden yakınmaktadırlar. Silahlanmayla ilgili satışlar bu firmaların paylarının küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Örneğin, IBM'de % 2,9, General Motors'da % 1'den az, Siemens'de % 7 ve Thorn Ermi'de % 3'dür. Buna rağmen silah üretimi genel rakkamları baş döndürücüdür. Örneğin, General Electronic tekelci 1980-85 yılları arasında Pentagon'dan (ABD Savunma Bakanlığı) yaklaşık 24 milyar dolar silah siparişi almıştır.

SİLAH PAZARLARININ EN GÜÇLÜLERİ:

(Devletçe verilen silah siparişleri sayısına göre, Pentagon'a çalışan en büyük firmalar):

Firma:	1975	80	81	82	83	84	85
McDonnell Douglas	4	2	1	2	2	1	1
General Dynamics	6	1	3	1	1	3	2
Rockwell International	-	14	16	8	3	2	3
Lockheed	1	6	6	5	6	4	6
Boeing	2	4	7	6	5	5	5
General Electric	7	5	4	4	4	6	4
Hughes	9	7	7	7	9	7	8
United Technologies	3	3	2	3	7	8	7
Raytheon	11	8	8	9	10	9	9
Litton Industries	8	20	11	15	13	10	19
Grumman	5	10	9	11	11	11	10

Tablo: 1

İŞ DAĞILIMI:

(En büyük silah tekellerinin ürettikleri)

ABD:

General Dynamics: Takip uçakları, kanatlı roketler, uzay roketleri, denizaltı ve savaş gemileri, elektronik merkezler, tank.

McDonnell Douglas: Takip uçakları, takip bombası taşıyan uçaklar, askeri nakliye uçakları, uzay roketleri, Cruise Missile roketlerinin elektronik sistemi, elektronik merkezler.

Lockheed: Askeri nakliye uçakları, özel uçaklar, roket sistemleri, uzay roketleri, savaş gemileri, yangın çıkarma sistemleri, radar merkezleri.

Boeing: Askeri nakliye uçakları, savaş helikopterleri, roket sistemleri, elektronik merkezler, uzay roketleri, Cruise Missile roketleri.

İNGİLTERE:

British Aerospace: Takip uçakları, takip bombası taşıyan uçaklar, roket sistemleri, uzay roketleri.

General Electric: Elektronik merkezler, Torpitolar, radar merkezleri, elektronik motorlar, savaş gemileri.

FAC:

Siemens: Elektronik merkezler, telsiz araç ve malzemeleri, gözetleme sistemleri, Haberleşme sistemleri.

MBB: Savaş uçakları, savaş helikopterleri, roket sistemleri, uzay roketleri, savaş gemileri, tanklar, haberleşme sistemleri, cephanes.

FRANSA:

Aerospatiale: Savaş uçakları, savaş helikopterleri, roket sistemleri, uzay roketleri.

Thomson: Elektronik merkezler, telsiz araç ve malzemeleri, hidrolik akustik aparatlar, yönlendirme sistemleri, roket malzemeleri.

Dassault-Bregnet: Takip uçakları, takip bombası taşıyan uçaklar.

Tablo: 2

ABD'li ekonomi bilim adamı Richard Kaufman "Savaşın kâr edenler" isimli kitabında, "Silah siparişleri genel satışlarının ister % 5'ini, isterse % 50'sini oluştursun, hiç fark etmez. Bu işin başını çekenlerce önemli olan satışların firmaları her alanda ileri götürmekte ve desteklemekteki belirleyici rolüdür. Tekeller büyük bir olasılıkla silahlanma siparişlerindeki artırılmasında, sivil üretim satışlarının geliştirilmesine oranla daha büyük uğraşlar veriyorlar. Çünkü silah üretimi bir çok nedenle daha avantajlı, rekabete daha az bağımlı ve kontrolü Washington lobisine bırakılmış bir alandır" demektedir.

Bir çok endüstri devi sanki bu sözlerin altını çizercesine son yıllarda silah üretimini yoğun bir biçimde genişlettiler. Silah endüstrisindeki tekelleri toptan satın alma yoluyla operasyonları gerçekleştirdiler. ABD'de Hughes, RCA ve Gulfstream Aerospace firmalarının, General Motors, General Electric ve Chrysler tarafından, FAC'de de Dormier ve MTU firmalarının Daimler-Benz tarafından satın alınıp, yutulması silah pazarına atılan sağlam adımlara yeni bir örnektir.

Silah pazarlarının özel sermaye için bu derece ilginç olması nereden kaynaklanıyor? Bunun yanıtı kolaydır: NATO ülkelerinin silah tükacılarının finans ve ekonomik durumları üzerine yapılan araştırmaların belgelediği gibi, bu endüstri dalında en yüksek kârlar elde edilmektedir. 80'li yılların başlarında ABD'de silah tekellerinin satışlarındaki kârlarda her bir doların değeri, aynı durumda tüketim maddeleri üreten firmalara oranla % 70 arttı.

Diğer firmalarla karşılaştırıldığında, silah tükacılarının yatırdıkları kapitale göre elde ettikleri kâr oranı ise çok daha yükseldi. Bu oran, ABD'de son 10 yılda ortalama % 23,3 arttı. Pentagon'dan sipariş alan en büyük ilk 10 silah tekelinin kâr artışı ise, aynı dönemde ortalama % 25 oldu. Bu, aynı durumdaki sivil üretim alanında çalışan firmalara oranla ortalama % 100'den fazla bir kâr artışı demektir.

Silah üretimine yatırılan her Dolar'ın, FAC Mark'ının, Sterlin ve Frank'ın bu derece yüksek bir kâr oranı getirmesinin nedeni, silah tekellerinin temel ve döner sermayelerinin oluşturulmasına devletin aktif bir biçimde katılmasıdır. Örneğin, silah tekelleri harcamalarının % 80-90'ı sürekli bir şekilde ABD devlet kaynaklarıncı karşılanmaktadır. FAC silah tükacıları da göreceli bir biçimde devletin finans olanaklarından yararlanarak çalışmaktadır. Bir çoğunun ana paralarının payı, kullanılan genel miktar içinde son yıllarda % 8-15'i geçmedi.

Durum Fransa'da da aynıdır. Bu konuda ekonomi uzmanı Pierre Dussauge açıklamasında şöyle diyor: "Silahlanma programlarında tekellerin ana paralarının payı, çok kez azdır. Bu alandaki araştırmalar, devlet tarafından en geniş bir biçimde desteklenmekte, geliştirme ve üretim yatırımları tüm olarak devletçe üstlenilmektedir".

İş dünyasının silah üretimine olan ilgisi, ayrıca vergi indirimleriyle de körüklenmektedir. Başta gelen NATO ülkelerinde vergi indirim politikasının başlatıldığı şu sıralarda, silah tekelleri için ilginç bir durum doğmaktadır. Devlet organlarının izniyle bir çok silah tekelinin şu ana kadar ödedikleri vergiler sadece göreceli bir biçimde indirilmekle kalmayacak, aynı zamanda vergi ödeme temelli kaldırılacaktır. 1981-83 yılları arasında Pentagon'a silah satan en büyük 65 silah tekeli, gerçek olarak vergi ödemekten kurtarılmıştır.

Silah üretimindeki giderek artan kâr olanakları onlara, gerek yatırılan sermayenin en kısa zamanda amortize edilmesi, devletçe finanse edilen araştırma ve

SİLAH PAZARINDA PAY ORANI:

(Satışların genel tutarı içinde silahların payı, yüzde olarak)

ABD - 1984:

McDonnell Douglas	: 68
General Dynamics	: 86
Rockwell International	: 63
Lockheed	: 85
Boeing	: 42
Hughes	: 66
Raytheon	: 49
Litton Industries	: 41
Grumman	

FAC - 1983:

MBB	: 56
AEG/Telefunken	: 18
Krauss-Maffei	: 84
MTU	: 74
Blom-Voss	: 70
Dornier (Daimler-Benz)	: 62
Rheinmetall	: 33
Krupp	: 57
MAN	: 8

Tablo: 3

KÂRLAR:

(Pentagon'un en büyük 10 silah tekelinin silah satışlarından sadece 1983'de elde ettikleri toplam kâr 3,6 milyar doları aştı.)

Satan firma

Kârlar (milyon dolar)

General Dynamics	382
McDonnell Douglas	325
Rockwell International	498
Boeing	787
Lockheed	572
Raytheon	340
Grumman	108
Martin Maritta	176
Litton Industries	277
Northrop	167

Tablo : 4

geliştirme sonuçlarından yararlanma hakkını ve kendilerine diğer özelliklerin tanınması hakkını vermektedir.

Bütün bunlara rağmen silah fabrikatörlerinin "haklı" ilân ettikleri kârları yetiştiriyor. Kârları için en açık şekilde uyguladıkları entrikalardan dahi vazgeçmiyorlar. Bunlardan ABD'li McDonnell Douglas, Rockwell International, Boeing, General Electric, Litton Industries, United Technologies ve diğerleri yaratıcılıklarının görülmemiş örneğini verdiler. Pentagon'a silah satan en büyük 45 firmanın "Masrafları yasa dışı yükselttikleri, finans konusunda gerçeğe uymayan ifadeler vererek, olayı çarpıttıkları, rüşvet, üretimde orjinal olmayan kalitesi düşük parça kullandıkları" ve benzeri sahtekârlıkları yaptıkları ortaya çıktı.

Sahtekârlıkta birinci sırada General Dynamics tekeli geliyor. Bu tekel sahtekârlık yoluyla devlet kasasını 250 milyon dolar daha "hafifletti". Skandallar birbirini izliyor. General Dynamics tekeli bir yandan işlediği "günahın" suçunu kabul ederken, diğer yandan yenisini işlemekten çekinmiyor. 1985 yılındaki yeni bir araştırmada, üzerinde çarpıtma yapılmış 7,5 milyon dolar tutarındaki bir faturayı kendisine ödenmesi için masaya koyuyor.

General Dynamics, atom denizaltıları siparişlerinin verilmesinde söz sahibi

Admiral Rickover'e verilen "hediyelerin", daha doğrusu rüşvetin 680 bin dolar olan masrafını (Bu miktar tesbit edilebilendir) Pentagon'dan alarak karşılama "Başarısını" bile göstermiştir. Bunlarla da yetinmeyen General Dynamics, yüksek düzeydeki memurlarının golf kulübüne ödedikleri aidatları, yönetici pozisyonunda olanların özel uçaklarının giderlerini, piknik, gezi, eğlence masraflarını, şeflerinden birinin köpek bakım masrafını bile siparişleri verene, yani Pentagon'a ödetirmeye kalkmıştır. Bütün bunlar Washington'un iyimserlik ölçülerini bile aşan provakasyondur ve hemen "cezalandırıldı".

ABD Savunma Bakanı Caspar Weinberger yaptığı açıklamada, General Dynamics ile "geçici olarak" yeni anlaşma yapılmayacağını açıkladı. Fakat konulan "ceza" bir kaç ay sonra kaldırıldı. Neden? Bir dizi politikacı gibi, Senatör William Proxmire'de, "Hükümete karşı elinde bir çok kozu olan General Dynamics gibi büyük silah tekelinin de yasaları ve yönetmenlikleri çiğneyebileceğini" açıkladı.

Silah fabrikatörleri "Yıldızlar Savaşı Programı"nın astronomik kârlarına hazırlanmaktadır. Silah tekelleri 30 yıldır, kara-deniz-hava kuvvetlerinin nükleer teknik silahlandırılmasından geçindiler" diyor FAC'de yayınlanan "Der Spiegel" dergisi. Stratejiyi daha yüksek düzeye, yani uzaya ulaştıranlar, önümüzdeki 30 yılın siparişlerini alacaklar. Hem de konumlarını, yapısal durumlarını ve üretimi değiştirmeye gerek kalmadan.

Uzayın askersel amaçlarla yağma edilmesinde, Pentagon'a silah satan; Lockheed, Boeing, MDD, Rockwell International, Litton Industries ve belli başlı diğer tekellere önemli yer ve paylar düşmektedir.

Gerek ABD ve gerekse ABD dışında bir dizi yeni endüstri tekeli günümüzde kendilerini, bu programdan verilecek siparişleri alacak kuruluşlar olarak görmektedirler. Fakat aynı anda devlet aparatıyla olan ilişkilerini kullanarak, hükümetlere, parlamentolara baskı yaparak, uzayın militaristleştirilmesini vazgeçilemez hale getirmek istiyorlar.

"Bizim silah fabrikatörlerinin, silahlanma yarışının motoru oldukları tartışma götürmez".

Bu sözlerin sahibi, eski ABD Cumhurbaşkanı J.Carter'in ne konuştuğunu bildiği de tartışma götürmez.

ASK'NİN GENERALLERİ:

Militarizmin ve anti komünizmin yaygınlaştırılmasında, silah üreticilerinin yanı sıra, ASK'nın dayandığı ana güç, generaller takımındır. Askeriyenin, ABD'nin ve onun NATO yandaşlarının politikasına olan etkileri belirli faktörlerden kaynaklanmaktadır. Birincisi, buraya yatırılan olanaklar ve çalışma alanlarının ge-

nişliği nedeniyle Savunma Bakanlığı burjuva devlet sistemi kurumları arasında en önemlisidir. İkincisi, Generaller ve Amiraller hükümetler ve parlamentolar içinde kilit noktalarındadırlar ve endüstri ile ilişkileri vardır. Ayrıca, savaş hazırlıkları, kariyer ve kişisel gelişmeleriyle bağlantılıdır. Mesleki kariyer konusundaki olanak, emekli olduktan sonra rahat bir koltuk kapabilmektir. Fakat bunun önkoşulunu, o generalin Savunma Bakanlığı ve silah pazarlarının durumunu ne derece savunduğu belirler. Birinci plânda, silahlanma siparişlerini ve anlaşmaların şartlarını belirleyen, NATO ülkeleri de silah satın alma yetkisi olan organların sorumlu yöneticileri önemlidir. Bu kişiler için en üst düzeye kadar bütün yollar, yeni silahlanma programlarıyla, siparişlerle ve silah üreticileriyle olan kişilerle donatılmıştır.

"Şu sıralarda silahlı kuvvetlerde yükselebilenin yolu, herhangi bir silah sistemine el atıp, konuyu sonuna kadar sürdürmekten geçmektedir" diyor, ABD'de yayınlanan "Time" dergisi. Haftalık "Newsweek" dergisi ona ek yaparcasına, "Silah satımıyla sorumlu bir askerin kariyer yapabilmesi konusunda, silah alımıyla ilgili bir anlaşma yapması, böyle bir anlaşmayı redetmesinden daha avantaj sağlar" diyor. Silah satın alan organlarda çalışanlar, sipariş verecekleri yerleri kendileri seçmekte, anlaşma şartlarını belirlemekte ve böylece silah fabrikatörlerinin ilgilerini üzerlerine çekmektedirler. Özellikle bu tür generallere hediyeler verilmekte, özel ilgi gösterilmektedir. Bunlara genellikle silah tekellerinde direktörlük, direktör yardımcılığı, kısım şefliği ve danışmanlık koltukları verilmektedir. Bunların maaşları da, sivil firmalara oranla çok daha fazladır. Örneğin, ABD'de 1,5 kat fazlası.

Daha geniş bir askerler grubunun, proje yöneticilerinin ve bunlarca yönetilen memurların kariyeri, herhangi bir askeri programı geliştirmede, onu sonuca bağlamada, devletin finans organlarının yardımını güvence altına alma çalışmalarında gösterecekleri hünere bağlıdır. Eskimiş dahi olsa, bir programı sonuca bağlamak hünere özellikle yüksek değer biçilmektedir. General üniformalı menecer "kendisinin" silah programının başarıya ulaşması için herşeyi yapmaya hazır olduğunu ispatlamalıdır. Bunun ödülü olarak Savunma Bakanlığında rahat bir koltuk ve silah tekellerinin birinden ilginç bir teklif çok beklemeden gelecektir.

Bu konuda, ABD hava kuvvetlerinden General James Abrahamson'un kariyeri çarpıcıdır: Batı Avrupalı NATO ülkeleri için geliştirilen F-16 takip uçakları programı şefliği, daha sonra "Space Shuttle" uzay merkezi, geliştirme programı direktörü ve şimdi de SDI programı direktörü.

Yıldızlar savaşının parlamentoda, hükümet içinde ve Pentagon'da (Burada bile Reagan'ın SDI programının gerçekleşip, gerçekleşmeyeceği ve amaca uygun

olup olmadığı konusunda tedirginlikler vardır) propaganda şefi rolünü üstlenecek biri arandığında, Beyaz Saray Abrahamson'u boşuna seçmedi.

Silah üretimi ve getireceği kârlara uzak olan, görevleri, savaş birliklerini, gruplarını ve komando güçlerini yönetmek olan generaller bile ilk anda yeni askersel programın gerçekleştirilmesine ilgi duyuyorlar. Zira çok kez onların kariyeri de, kendilerine teslim edilen birlikleri, modern silahlarla ne derece başarılı donatacaklarına bağlıdır. Silah fabrikatörleri müşterilerini inatçı bir biçimde eğitmektedirler: Sergiler düzenlenmekte, sonuçları prensip olarak yeni silah çeşitlerini gerektirecek araştırma çalışmalarını içeren haber ve enformasyonlar yaymaktadır.

Pratikte tüm generaller takımı, NATO ülkelerinde devlet aparatının askersel kurumlarının kilit noktalarını tutmuş profesyoneller, silah tekelleriyle şöyle veya böyle iç içedirler. Emekli olmuş generaller bile, Savunma Bakanlığı ile silah endüstrisi arasındaki "Döner Kapı"dan geçmektedirler.

80'li yıllardaki yer değiştirmelerin sayısı (Bakanlıktan veya askeriyeden, silah tekellerine veya bunun tersi -Der. notu), 70'li veya 60'lı yıllara oranla arttı. Sadece 1983-84 yılları arasında 6 bin kadar eski Pentagon yetkilisi, silah tekellerinin en yüksek düzeydeki pozisyonlarına geçtiler. Bunların % 20'si Savunma Bakanlığı ile ilgili işlerde çalışıyorlar. Emekli askerlerin yaklaşık yarısı, eski arkadaşlarıyla ilişki içinde. Bu yolla, silahlanma siparişlerinin en avantajlı şartlarla yapılması ve satınalma konusunda açık kapıların bulunmasında yeni patronlarına yardımcı olmaktadır. Durum diğer NATO ülkelerinde de bunun benzeridir.

Örneğin, İngiltere'de 1981-84 yılları arasında 1800'den fazla asker eskisi silah firmalarına geçtiler.

General takımı ile silah tekelleri temsilcileri arasındaki kişisel ilişkiler, rüşvet ve aşırı derecede yüksek firma kârlarını körüklemektedir. Burada Pentagon'a da önemli rol düşüyor. Kısa geçmişte ortaya çıkarıldığı gibi, Pentagon'da çalışanlar bir tek vidaya 150, bir çekice 406 ve bir kahve makinasına 7622 doları hiç çekinmeden verebilmektedirler. Bunlar firmaları korumaya, daha silah siparişlerinin saptanmasında, ihtiyaçtan fazlasını sıralayarak başlamakta ve bu firmaların karışık faturalarını ödemektedirler.

ABD silah satınalma organları, devletin kontrolleri tarafından "Yanlış" olduğu saptanan tüm faturaların % 37'ni sürekli olarak ödemektedirler. Bazı batılı gazetecilerin tahminlerine göre, bu tür sahtekârlıklar yılda 20 milyar doların savrulmasına yol açmaktadır.

ABD'de yayınlanan "International Herald Tribune" gazetesi alaylı bir biçimde "Bu durumda hangisinin daha kötü olduğu bilinmiyor. Santajcı firma mı, yoksa onu gizleyen yönetim mi?" diyor. Generaller takımı, ASK'nın gücünü ve konumunu sağlamlaştırabilmek amacıyla kendilerine düşeni yapıyorlar. Onların emri altında oluşturulan mesleki kuruluşlar, (silah firmalarının da aynı kuruluşları var), endüstri kuruluşları yanında, silahlanmayı destekleyen bilim adamlarının seçme takımı, devlet aparatının temsilcileri ve ideolojik kurumların temsilcileriyle bütünleşmektedirler. Bu kurumlar çerçevesinde, mlitaristleşmenin stratejisi toplumsal ve politik yaşamın değişik yönlerinden sapmakta ve ASK'nın daha da etkili olabilmesinin önkoşulları yaratılmaktadır.

ABD'deki en büyük askeri meslek kuruluşu; 200 bin üyeli hava kuvvetleri birliği, 120 bin üyeli ABD-Askerler Birliği ve 45 bin üyeli deniz savaş birliğidir. Bunların yanında, deniz ve hava kuvvetlerinde bir dizi küçük birlikler vardır.

İngiltere'de bir dizi askeri kulüp vardır: Kraliyet hava kuvvetleri kulübü, askeri kulüp, deniz filosu kulübü ve denizciler kulübü.

ABD Hava Kuvvetleri Generali James Abrahamson.

Pentagon'un en modern silahların yapılması projelerinin yöneticisi olarak bir dizi deneye sahip Ronald Reagan'ın sevgili çocuğu Abrahamson'a SDI programının teslim edilmesi raslantı değildir.

General Abrahamson SDI programının reklamını NATO üyesi ülkelerde ve Japonya'da başarıyla yaptı. Bunun sonucu olarak da, ABD yönetiminden özel teşekkür aldı.

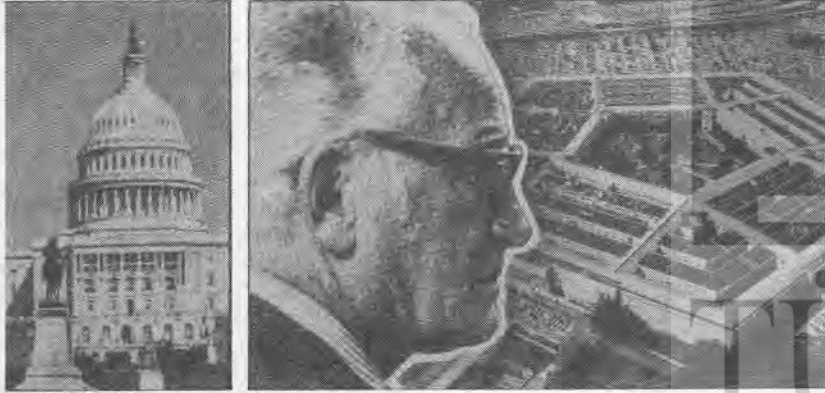

SİVİL MİLİTARİSTLER:

Silah tekelleriyle, generaller takımıyla ve Batı'nın diğer askeri güçleriyle birlikte çalışan, devlet bürokrasisinin tanınmış kişileri ve grupları da ASK'nın ayrılmaz ana parçalarından biridir.

Militarizm NATO ülkelerinin ve özellikle ABD'nin devlet aparatının derinlerine kadar yerleşmiştir. Militarizmin güçlendirilmesi, onun değişik fonksiyonu ve bu fonksiyonu gerçekleştirmekle sorumlu olan memurların düşüncelerini ABD'li politolog (Politik bilimcisi - Der. notu) Richard Barnek şöyle açıklıyor: "ABD'nin en büyük militaristleri sivil giyinirler. Bunlar, düşünceleri hariç, herşeyleriyle sivildirler."

Bu grup günümüzde ABD politikasının değişik alanlarında çalışmaktadırlar. Devlet gemisinin, hakim sınıfların en saldırgan gruplarının çıkarları doğrultusunda, onların dümen suyunda izleyeceği rotayı saptamaktadırlar.

Senatör Barry Goldwater. Her zaman Pentagon'un emrinde.

Özünde Pentagon'u yöneten sivil militaristlerdir. Tarihsel gelişme, generallerin çalışmalarını, görünüşte kontrol eden ABD Savunma Bakanı, onun yardımcısı, danışmanlar ve belirli askeri güçlerin sivillerden oluşmasını getirmiştir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu görünüşte böyledir. Pratikte ise, hepsi bir-biri içine geçiş ve bir çatının altındadırlar. İçerisinde kişisel hırs ve politik yükselme arzularını da taşıyan ortak çıkarlar, bir burjuva propagandası olan, askeri takımın, siviller tarafından "Güvenilir bir biçimde kontrol edildiği" tezi ni çürütmektedir. 80'li yıllar bu teze karşı yeni gerçeklerle doludur.

Tanınmış ABD ekonomi uzmanı John Galbraith, "Reagan yönetimi, Savunma Bakanlığı'nın kilit noktasındaki makamları, silah firmalarına veya onların, şimdi kibarca elçi denilen Washington'daki kukla temsilcilerine bırakarak, Pentagon'un kontrol altına alınması ile ilgili her türlü denetimden vazgeçmiştir. Bu sivil kontrol değil, ASK'nın, ASK'ca, yine ASK'nın çıkarları doğrultusunda kurnazca yönetilmesidir" demektedir.

Sivil militaristler genel olarak tekelci kapitalistlerce belirlenmektedir. Zamanın bu konuda en güçlü adamı, General Motors Başkanı Charles Wilson'du. Wilson, Eisenhower'in cumhurbaşkanlığı döneminde savunma bakanıydı. Gelişmeler içerisinde bu makamdan, silah endüstrisinin güvenini kazanan bir çok isimler gelip geçti.

Silah fabrikatörleri Pentagon'a gönderdikleri temsilcileri kanalıyla, devletin silahlanma bütçesinin hazırlanma ve kabul edilmesini doğrudan belirleme olanağına sahip olmakta, askersel silahlanma siparişlerinin paylaştırılmasını etkilemektedirler. Örneğin, Boeing firması, ceplerine yarım milyon dolar koyarak Savunma Bakanlığı'na gönderdiği T.Jones (Savunma Bakanlığı'nın araştırma ve geliştirme işleriyle sorumlu yardımcısının özel danışmanı), M.Paisley (Deniz kuvvetleri bakanının yardımcısı) ve G.Reynolds (Uzay araştırma alanında politik dairenin direktör yardımcısı) kanalıyla silahlanma siparişleri kapsamını 1980'de 2,4 milyar, 1985'de 5,5 milyar dolara çıkardı. Boeing daha fazla pay alabilirdi, fakat rakipleri araya girip, onların da kendi adamlarını Pentagon'un kilit noktalarına yerleştirmeleri oyunu bozdu. Ayrıca şunu da belirtelim ki, son 10 yılda Boeing firmasından yaklaşık 400 kişi, ABD Savunma Bakanlığı'na geçti. Bu kişilerin kime hizmet ettiklerini tahmin etmek zor olmasa gerek.

Öte yandan, silah tekelleri sadece emekli generalleri kendi saflarına çekmekle yetinmiyor, Pentagon veya diğer önemli dairelerin yüksel rütbeli memurlarını, yaptıkları hizmetlere karşılık olmak üzere en önemli kilit noktalarına getiriyorlar. Bunun açık bir örneğini, 1978'de General Dynamics tekeline, aralarında sahte faturaların da bulunduğu 642 milyon dolarlık fatura imzalayan eski Deniz Kuvvetleri Bakanı Edward Hidalgo'yu hukuk danışmanı olarak saflarına almakla General Dynamics verdi.

Bir çoğu ilişkileri ve deneyleri nedeniyle teşvik edilmekte, "Bir yerde meyvasını mutlaka verecektir" mantığı işletilmektedir. Senatör William Proxmire bu konuda "Savunma Bakanlığı memurları, silah firmalarını kontrol edeceğine, onların yararına çalışmaları, halkın şüphelerini doğrulamaktadır" demektedir.

SDI Programının 1983'de R.Reagan tarafından açıklanmasından bu yana, aralarında SDI siparişlerinden çıkar uman en büyük silah tekellerinin bulunduğu politik aksiyon komitesi, ABD kongresi sayıtları seçim fonuna yaklaşık 6 milyon dolar bağış yaptılar."

(ABD Ekonomik Sorunlar Merkezi açıklamasından)

Kötüye kullanmayı sınırlayabilmek için bazı parlamenterler, bu tür kişilerin silah firmalarına alınmasını belirli koşullara bağlamak istemektedirler. Fakat Reagan yönetiminin tepkisiyle karşılaşmaktadırlar. Bu konuda ABD Cumhurbaşkanı kongreye yönelttiği sözlerinde şöyle demektedir: "Özel sektörün silahlanma endüstrisinde payı olan kişileri, daha önceki görevleri nedeniyle haksız engellemelerle karşılaşıyorlarsa, sadece onların hizmet etme arzuları körlenmekle kalmaz. Aynı zamanda bundan ülke de zarar görür."

ABD yönetiminin ASK'ya bağımlı ve onların çıkarlarının koruyucusu Reagan, parlamentoya yönelttiği sözlerinde "Bu önemli alanda hiç bir önlem almamaları" ricasında bulunuyor. Reagan bir adım daha ileri giderek "Yeni yasaya, Pentagon'un silah satın alma işlemini yönetmede yetenekli olan yüksek kaliteli kişilerin alınması ve çalıştırılması konusunda Savunma Bakanlığı'nın yetkilerini kısıtlayıcı maddeler koyulmamalıdır" diyor. Yani "Döner kapı" bu zamana kadar olduğu gibi, bundan sonra da işlevini sürdürecektir.

Yasa yapıcılarının sürekli şekilde militarizmin güçlendirilmesi için program yapmaları ve ASK'nın çıkarları için karar değiştirmede oy kullanmaları sivil giyimli askerler olarak da yerine getirilebilir.

ABD bütçesindeki silahlanma harcamalarının bu zamana kadar örneği görülmemiş bir biçimde artırılması ve silah üretiminin özel sermayenin en önde gelen kâr alanı olması, bu tür parlamenterlerin uğraşları olmasaydı gerçekleşmezdi. ABD Kongresi Sayıtları Robert Daniel, deniz piyade birliği komutanına bu konuda şu güvenceyi vermektedir: "Sizler sorunlarınızı söyleyin, biz de çözümü için gereğini yapalım." Bu, yasa yapıcılarının, silah fabrikatörleri ile generaller takımının ortak çıkarlarını bağlayan bir çeşit kredisidir.

Şu anda ABD Kongresi'nin 40 kadar komisyon ve alt komisyonu silahlanmanın artırılması ve NATO ülkeleriyle ilişkilerin geliştirilmesi sorunuyla uğraşmaktadırlar. Bu komisyonlardan 4'ü kilit noktalarındadır. Bunlar, Senato, Kongre, silahlı kuvvetler ve silahlanma harcamalarına onay veren komisyonlardır. Buralarda silahlanma programlarının başlaması, bitimi ve bunların finansmanı kararları verilmektedir. Senatör Daniel Moynihan bir keresinde

şöyle diyor: "ABD hükümetinin çalışmalarını izleyenler bilir ki, yürütme alanında gelişmeler kaydetmek isteyen her kuruluş, kendileriyle meşgul olacak yasal alanda belirli komisyonların olmasına çalışacaktır." Adı geçen 4 komisyon, Pentagon'a "Hayır Kurumu" olarak görev yapmaktadırlar. Silahlanma endüstrisi ve Savunma Bakanlığı'nda özel çıkarları olan parlamenterler özellikle bu 4 komisyona girebilmeye uğraşmaktadırlar. Ve bu uğraşları çok kez de başarıyla sonuçlanmaktadır. Ayrıca silah fabrikatörlerinin ana firmaları bu parlamenterlerin çoğunun temsil ettikleri yöre ve seçim bölgelerinde bulunmaktadır.

Yasa yapıcısı parlamenterleri militaristleşme konusunda aktifleştiren sebepler nedir?

Bunun bir kaç nedeni vardır. Fakat ilk başta kendi çıkarları gelir. ABD politikasında bir atasözü vardır: "Forsumdan başka satacak bir şeyim yoktur." Ve parlamenterler bu forsu seve seve satmaktadırlar. Belirli tahminlere göre, "Milletin bu tür vekillerinin" bu etkileri, ABD'nin en tepedeki iş adamları ve bu işten belirli çıkarları olan kuruluşlar tarafından her yıl 1 milyar dolardan fazlaya satın alınmaktadır. (Tabii ki, militarizmden yana olan her parlamenterin cebine dolar akmaktadır). Alıcı olarak ortaya tüm tekelleri kapitalist gruplar çıkmasına rağmen, en aktifleri silah fabrikatörleridir.

Askersel programların desteklenmesine iyi paralar ödenmektedir. Firma Boeing, General Dynamics ve McDonnell Douglas'ın senatörleri, Lockheed'in ve United Technologie firmalarının ABD Kongresi'ndeki sayıtları bu işler için devamlı şekilde en pahalı hediyelere boğulmakta, örgütlenen özel toplantılardaki konuşmalarına yüksek ödemeler yapılmaktadır. Pentagon'a çalışan firmalar, bu amaçla oluşturulan politik girişim komitesi üzerinden bir çok parlamenterin seçim kampanyalarını aktif bir biçimde finanse etmektedirler. ABD'de yayınlanan "New York Times" gazetesinin açıklamalarına göre, en büyük 20 silah tekeli, kendilerinin çıkarlarını aktif bir biçimde savunan parlamenterlerin seçim fonlarına yaptıkları bağışları, Cumhurbaşkanı Reagan döneminde iki katına çıkardılar. Bu bağışların finansmanı ise yine silah siparişlerinden elde edilen kâr vurgunlarıyla yapılmaktadır.

Parlamenterler arasındaki rüşvet, sadece ABD'ye özgü bir olgu değildir. İngiltere, FAC, Fransa ve İtalya'da da, silah fabrikatörlerinin bu işler için verdikleri paralar giderek büyümektedir.

Aralarında Plessey, European Ferries'in de bulunduğu İngiliz silah firmalarının, İngiltere Konservatif Parti'sinin fonuna verdikleri bağışlar eskiye oranla

% 100'den daha fazla arttı. FAC silah tekellerinden MBB ve Daimler-Benz' in seçimlerde CDU/CSU'ya hazırladıkları olanaklar bunlardan daha az değildir.

Washington'un sivil üçlüsü. Pentagon Şefi Caspar Weinberger, eskiden Bechtel tekelinin en başta gelen adamlarındandı. Deniz Kuvvetleri Bakanı John Lehman, eskiden, Pentagon'dan sipariş alanların uğrak yeri olan aracı firma Abington avukatlık bürosunun sahibiydi. Savunma Bakanı Yardımcısı Richard Perle, eskiden Abington firmasında çalışmaktaydı. Bu üçlü, ABD'nin süper silahlanma programına en ufak bir toz kondurmak isteyen herkese saldırmaktadır.

SDI Programı kapsamında 1983'den beri verilen siparişlerin yüzde 77'si, bu siparişleri paylaşmakla sorumlu kurumlarda temsilcisi olan firmalara verilmiştir. Yani ABD Kongresi'ndeki silahlı kuvvetler komisyonu veya kongrenin silah siparişlerinin onaylandığı, askersel giderleri onaylama alt komisyonunda.

Adı geçen komisyonlarda temsilcisi olan federal bölgeler, diğerlerine oranla SDI'den ortalama 6 kat daha fazla pay almışlardır. (FAC'de yayınlanan "Der Spiegel" dergisi.)

Gelir elde etme hırsı, yasa yapıcısı parlamenterlerin fanatikçe silahlanma programlarını desteklemelerinin tek nedeni değildir. Onların militarizm yanlısı pozisyonları, silah fabrikatörlerinin, generaller takımının, gerici ideolojik kurumların ve diğer gerici güçlerin, onlar üzerindeki etkilerinin sonucudur. Yasa yapıcılarını şu veya bu programın gerekliliğine inandırabilmek için, güya

"Tabandan gelen baskı" kampanyaları, basın ve televizyonlarda görünebilmek için örgütlenmektedir. Kendi düzmeceleri olan seçmen mektupları ve telefon aksiyonları ile "Milletin vekillerini" militarizme kazanmayı denemektedirler. Silahlanma lobicileri tüm ağırlıklarını kullanmaktadırlar. Metodları arasında, kişisel görüşme ve ilişkiler, uzmanların kazanılması, onların, silah firmalarının ödenen "Çalışmaları" sonuçlarından yararlanma, tekellerin finanse ettikleri askersel araştırmalar bulunmaktadır.

Baskı, kongre ve parlamentoda, ASK'nın çıkarlarının sözkonusu olduğu sorunlarda özellikle artmaktadır.

Doğrudan askeri görev yapmayan veya silah endüstrisiyle bütünleşmemiş sivil militaristler, savaş hazırlığına karşı her fırsatta "Tarafsızlıklarını" vurgulamakta, kamuoyunu kendilerinin "Objektif" olduklarına, "Önyargılı" olmadıklarına, ASK'nın grup çıkarlarına karşı "Bağımsız" olduklarına inandırmaya çalışmaktadırlar.

"Silah endüstrisinin ABD Kongresi üzerindeki baskıları giderek artmakta ve kurnazlaşmaktadır. ABD silah tekelleri temsilcilerinin başkentte başlattıkları çalışmalar, Reagan yönetiminin "Amerika'nın yenilenmesi" açıklamasından sonra daha hızlanarak arttı."

(ABD'de yayınlanan "Los Angeles Times" gazetesinden)

İNSANLIK DÜŞMANI BİLİM:

20. yüzyıl, emperyalizmin, insan aklının cesaretiyle elde ettiği kazanımları savaşların hizmetine verdiğini, korkunç yıkım gücü olan silahların yapımı için kullandığını bir kez daha gösterdi. Son 10 yılda bilimsel teknik gelişmenin insanlık yararına kullanılmasından uzaklaştırılması işlemi hızlandırıldı. Ekonominin militaristleştirilmesi, Batılı ülkelerin savaş hazırlıklarının ana yönü oldu.

ABD askeri araştırma ve geliştirme harcamaları 1980'den bu yana yaklaşık iki kat arttı. Batı Avrupa ülkelerinde de göreceli artışlar izleniyor. Buna rağmen ABD'de bu konudaki artış, diğer önemli NATO yandaşlarının 3 katıdır. ASK pozisyonunun güçlü olduğu NATO ülkelerinin payı, tüm kapitalist dünya ülkelerinde askeri araştırma ve geliştirme için yapılan harcamaların % 95'ini oluşturmaktadır.

Askersel ve sivil araştırma alanlarında devlet harcamalarının oranı nedir? ABD'de bilim alanlarındaki askersel araştırma ve geliştirme için yapılan devlet harcamaları toplam olarak 1976'da % 45, 1985'de yaklaşık % 70 artış göstermiştir. Fransa ve İngiltere'de günümüzdeki artış % 80'dir. ABD'de devlet ve özel sermayenin bilim ve araştırma alanına yatırdığı her 3 dolardan biri askersel amaçlar için kullanılmaktadır. İngiltere ve Fransa'da da aynı durum gözlenmektedir. Buna karşın ABD'de 80'li yıllarda devletin sosyo-ekonomik programı kapsamındaki sivil bilimsel amaçlar için yapılan harcamalar % 30 kısıtlanmıştır.

Bilimin militaristleştirilmesi, insanlığın yetenek potansiyelinin ziyan olmasını getirdi: Bugün dünya yüzündeki her 4 bilim adamından biri, doğrudan veya dolaylı olarak silahlanma programlarının gerçekleştirilmesine hizmet etmektedir. Yeteneklerin askersel amaçlar için ziyan edilmesinde birinci sırayı ABD almaktadır.

ABD'de yapılan araştırmalara göre, ülkenin tüm bilim adamlarının, mühendislerin % 20-30'u devletin silahlanma siparişlerinin yerine getirilmesinde çalıştırılmaktadır. Bazı branşlarda bu oran daha da yüksektir. Mühendislerin % 60'ı silahlanmanın hava ve uzay endüstrisi alanında, % 35'i de radyo-elektronik endüstride çalışmaktadırlar. Devlet kurumlarındaki bilim adamlarının yarısından fazlası silahlanma alanında çalışmaktadır. Askersel alandaki araştırma ve geliştirme harcamaları, herhangi bir üretim maddesi örnek alındığında, silahlanma endüstrisinde, sivil üretimin yaklaşık 20 katıdır. Silahlanma alanında çalışan işçilerle, bilim adamları ve mühendisler karşılaştırıldığında oran % 7,4 iken, diğer endüstri dallarında durum % 1'dir.

Bilim ve bilim adamlarının silah üretimi alanında kullanılmasının yoğunlaştırılması, diğer NATO ülkelerinde de gözlenmekte. Fransa'nın ileri gelen silah tekellerinin araştırma bütçesi, yıllık üretim değerleri toplamının % 15-20'sini oluşturmaktadır. Diğer endüstri sektörlerinde ise bu rakam % 3'den daha azdır.

Devlet silahlanma siparişlerinin yerine getirilmesi çalışmalarında kullanılan araştırma merkezleri ve laboratuvarlar ağı giderek daralmaktadır. Hem de, bu tür çalışmalar ileri gelen NATO ülkelerinde özellikle en büyük silah tekelleri ve devletin bu tür çalışmalara yönelik araştırma merkezlerince yapılmasına rağmen. Bunlara üniversiteler ve bağımsız bilimsel kuruluşlar da aktif katılmaktadır.

ABD'de temel araştırma siparişlerinin yarısı Pentagon tarafından verilmektedir. Bu konuda yapılan harcamalar son 10 yılda iki kat artarak, yılda 1 milyar dolara ulaşmıştır. Ayrılan fon ve tanınan olanaklarla üniversiteler, Savunma Bakanlığı'na bağımlı duruma gelmiştir. 1983'de ABD Savunma Bakanlığı'nca hazırlanan 5 yıllık programda, silahlanma araştırmalarını güvence altına alabilmek için 150 milyon dolar ayrılmıştır. Program, 47 şehirde, 152 yüksek okulu kapsamına almaktadır.

23 Mart 1983'de Reagan tarafından açıklanan SDI Programı kapsamında, en yeni silah türlerinin, örneğin, uzay saldırı silahlarının geliştirilmesi bugün tüm hızıyla sürmektedir. Bu, "Anti Roket Perdesi" olarak tanımlanmaktadır. Yıldızlar Savaşı Programı özünde silahlanma yarışını yeryüzü ve uzayda on yıllar boyunca, pratikte kontrolsüz bir biçimde sürdürmek ve dünyamızın askersel stratejik durumunu tehlikeye sokmak demektir. "Perde" diye isimlendirdikleri, yıldızlar savaşı için yüzlerce savaş kompleksinden oluşmaktadır. Bunun kullanılması, yeryüzü veya uzayda kurulacak atom santrallerinden alınacak enerjiyi gerektirmektedir. SDI Programı için gerekli atom enerjisi kaynakları harcamaları 1991'de yaklaşık 4,5 milyar dolara yükselecektir. Kaliforniya Üniversitesi, nükleer politik araştırma programı yöneticisi D.Hirsh, "Bize, Yıldızlar Savaşı Programının nükleer olmayacağına ve santrallerin buraya kurulmayacağına dair söz verdiler" demekte ve sözlerini şöyle sürdürmektedir: "Buna rağmen yeryüzünün 100 mil üzerinde dolaşacak bu santraller, bize Diablo Canyon'daki atom santralından daha yakın olacaktır. Unutmayalım ki, 100 mil üzerimizdekiler her an kafamıza düşebilir."

Uzay silahlarının geliştirilmesi harcamalarının tümü uzmanların tahminlerine göre, bir trilyon dolardan fazla tutacaktır. Sadece ilk 5 yılın araştırma harcamaları 10 milyarlarca doları bulacaktır.

Şu anda SDI Programı siparişleri için 240 ABD tekeli ve programa iş yapan binden fazla firma çalışmaktadır. Pentagon bu çalışmalara, 1985'de askersel uzay araştırmaları için 206 milyon dolar ayırdığı üniversite merkezlerini de dahil etmiştir. Bütün bunlara, NATO ülkelerinin ve NATO'ya dahil olmayan ülkelerin entelektüel çevreleri de katılmaktadır.

Bilimin militaristleşmedeki olumsuz rolü ABD ve diğer NATO ülkelerinde her geçen gün daha berrak bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Kaliforniya'nın Silicon Valley kentindeki işyerlerinde ilk bakışta barışçıl bir görünüş var. Gerçek ise tam aksi. Burada geleceğin en "akıllı" silahlarının elektronik beyni yapılıyor.

Bunun yanında, savaş hazırlıklarının yuttuğu dev harcamaların barışçıl araştırmalar için harcanan istemi de yükselmektedir. Fakat ASK'nin kamuoyunu yanıltma kampanyası ve propagandaları da giderek artmaktadır. Örneğin, askersel araştırma ve geliştirmelerin, sivil alandaki bilimsel teknik gelişmeler üzerindeki etkisi abartılmaktadır. Batılı uzmanlar dahi, askersel araştırma

ve geliştirme harcamalarıyla ve yine askeri kurumlarda geliştirilerek hizmete sokulan teknoloji, malzeme ve yapıtlardan sivil amaçlarla yararlanma ile dengeyi sağlanacağı tezini çürütmektedirler. ABD'de yapılan bir araştırma, askersel araştırmalardan, sivil amaçlarla yararlanma oranının % 10'u geçmediğini göstermektedir.

Askersel amaçlarla yapılan araştırma ve geliştirmenin, sivil alandaki bilimsel teknik gelişmeler üzerindeki olumlu etkisi iddiasının avukatlığını kim yapmaktadır? Tabii ki, ASK. Bu, ASK için dolar yağmurunun askersel araştırmalar kanalına akmasını haklı gösterebilmenin bir aracı ve silahlanma harcamalarının, sivil üretim üzerindeki olumsuz etkisini gizleyebilmenin bir metodudur. Bu iddia özellikle Yıldızlar Savaşı Programıyla ilişkili olarak öne sürülmekte, hatta SDI Programı için gerekçe olarak kullanılmaktadır. Böyle bir iddiaya karşı gerekçeleri de ABD bilim çevrelerinde duymak mümkündür. "Bu iddiada kullanılan gerekçeler, teknolojinin silahlanmaya yönelik geliştirilmesinin, sivil alanlarda da kullanılmasını güvence altına alacağı ve dolayısıyla da sivil gelişmeleri frenlemeyeceğine yönelik gerekçelerdir ki, temel olarak saçma ve çok kere gerçeğe aykındır."

İLERİ GELEN NATO ÜLKELERİNİN ASKERSEL ALANDAKİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME İÇİN DEVLET HARCAMALARI:

(1980'nin sağlam para kuruna göre, milyon dolar olarak)

Ülke	1976	1980	1984	1985
ABD	15 785,4	15 766,5	23 798,0	27 340,0
İngiltere	2 959,7	3 718,7	3 695,2	3 814,2
Fransa	1 889,7	2 685,8	3 111,0	3 100,0
FAC	959,1	951,8	899,9	1 139,7
İtalya	56,1	48,7	169,6	212,0

Tablo: 5

ASKERSEL VE SİVİL PROGRAMLAR HARCAMALARININ, DEVLETİN ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ALANINDA YAPTIĞI TÜM HARCAMALARINDAKİ PAYI

(80'li yılların başında, yüzde olarak)

Harcama alanı:	ABD	İngiltere	Fransa	FAC
Silahlanma, havacılık ve uzay programları	63,7	64,8	49,3	24,4
Tarım ve Endüstri alanları	3,2	8,3	12,2	15,3
Enerji, Taşımacılık, Ulaşım, İletişim ve konut yapımı alanları	14,5	10,1	16,0	30,9
Sağlık, çevre kirliliği	15,4	3,9	7,5	15,3
Bilimsel geliştirme fonu	3,2	12,9	15,0	14,1

Tablo: 6

RAMBOVARİ:

ASK'nın kendi erkini koruması için daha neye ihtiyacı var? İnsanlara! İnsanlıktan çıkarılmış, uysal, çılgınlık olan silahlanma yarışının gerekli olduğuna inanmaya hazır insanlara. Bunun içinde ASK, burjuva ideolojik aparatının bütün araçlarını kullanarak zorbalık üretmektedir. Toplumun, yığınların bilinç-altı militaristleştirilmeden, ASK'nın yürümesi, işlemesi olanaksızdır.

Washington'un 80'li yılların başlarından itibaren sürdürdüğü, askersel açıdan güçlü olma politikasına, bu zamana kadar eşi görülmemiş oranda, askeri psikolojik şekillendirme çalışmaları eşlik etmektedir. Bu durum kendisini, bütün NATO ülkelerinde ideolojik aparatların savaş hazırlıklarının artırılmasını propaganda alanında güvence altına alma doğrultusunda yenilenmesi şeklinde göstermektedir.

Bu konuda en büyük rol, basın-yayın organlarına düşmektedir. Erki eline geçirmiş veya geçirmek için uğraşı veren silah tekellerinin, devletin ve özellikle askersel organlarının, tüm gerici güçlerin sözcülüğünü basın-yayın organları üslenmiştir.

Bunların yanında, Savunma Bakanlığı da belirli sayıda enformasyon kanallarına sahiptir. Pentagon binden fazla gazeteyi, toplam baskı sayısı 12 milyonu geçen 400 kadar değişik dergi ve broşürü finanse etmektedir. Sadece Deniz Kuvvetleri Bakanlığının sahip olduğu 600 televizyon merkezi ve 5 bin Radyo İstasyonu vardır. ABD Savunma Bakanlığının propaganda bütçesi, son 20 yılda 15 kat artırılmıştır.

Askersel propagandanın görevi, sosyalist ülkelerin yaşam ve ideolojisine karşı güvensizlik, kin ve nefret yaratmaktır. Bu amaca ulaşmak için de, sosyalizmin gerçek kazanımları gizlenmekte, onun ekonomik ve toplumsal sisteminin "Kusurları ve sakatlıkları" aranmakta, Sovyetler Birliği'nin iç ve dış politikası çarpıtılmaktadır.

ABD'nin ve onun yandaşlarının askersel alanda "Geri kaldıkları" ve Sovyetler Birliği ile Varşova Paktı ülkelerinin "üstünlüğü", özellikle öne çıkarılmak-

Filmdeki Rambo.

tadır. Bu tür yanlış enformasyonlarla, Sovyetler Birliği'nin askersel gücünün eşi görülmemiş bir biçimde arttığı, "Batı demokrasisine" gerçek tehlikenin doğudan geldiği uydurmacaları kafalara yerleştirilmek istenmektedir.

Bu tür iddialar özellikle son yıllarda Batılı ülkelerin askersel propagandalarının ana tezini oluşturmaktadır. Durumun böyle olduğu, ABD'nin her düzeydeki temsilcileri ve Savunma Bakanı Caspar Weinberger tarafından söylenmektedir. Caspar Weinberger Pentagon'un, 1987 mali yılı için bütçe önerilerinde, Sovyetler Birliği'nin "Askersel global üstünlük pozisyonu sağlamak için uğraştığını" belirtti.

Silah fabrikatörlerinin ve onların ASK ortaklarının, Sovyetler Birliği'ne karışmak için yapmayacakları hiçbir girişim yoktur. Yıldızlar savaşı programı için milyarların sözkonusu olduğu harcamaları kabul ettirebilmek amacıyla, ABD'nin uzay silahlarının geliştirilmesi için attığı adımların "Paralel adımlar" olduğunu (Sovyetler ile -Der. notu) ve hatta bu adımların Sovyetlere "Yanıt bile olamayacağını" yaymaktadırlar. Gerçeklerin tam aksine, Sovyetler Birliği'nin uzay araştırma çalışmalarının uzay silahlarının yapılması için değil, uzaya yerleştirilecek anti roket sistemine karşı olduğu konusundaki resmi Sovyet açıklamaları gözardı edilmektedir.

Askersel ve şövence görüşlerin körüklenmesi, silah endüstrisi temsilcilerinin yasa yapıcı organlar içindeki çalışmalarına olumlu taban hazırlamaktadır. Silahlanma harcamalarını kabul ettirebilmek için uygulanan metodla, silahlanmanın durdurulması, sınırlandırılması ve giderek azaltılması konusunda varolan anlaşmaların çöğnenmesine yönelik ABD politikasına ayak uydurulmaktadır.

Güçlü olanı gösterebilme, manevi değerlerin değıştirilmesi yoluyla insanlara zorla kabul ettirilmektedir. Fransa'da yayınlanan "Monde diplomatique" gazetesi şöyle demektedir: "Basın-yayın kanalıyla topluma işlenen zorbalık, bazı insanlarda saldırganlık yaratmaktadır. Bu, toplumda öyle bir psikoloji oluşturmaktadır ki, 'böl ve yönet' ideologları bundan çıkar sağlayabilirler".

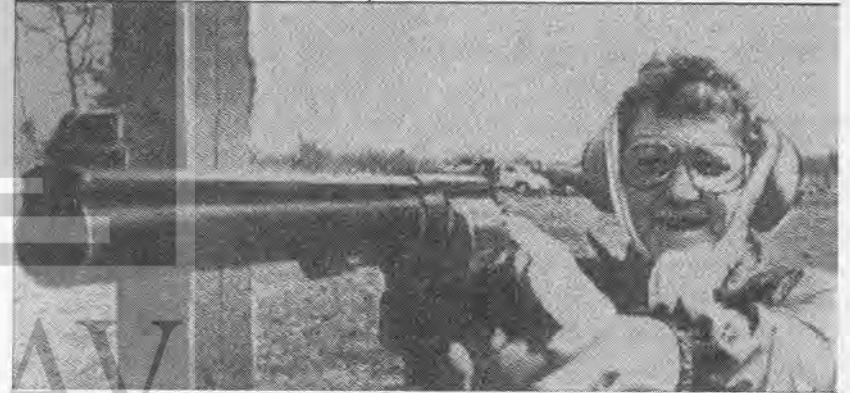
Bunun doğruluğunu yeteri kadar olgu belgelemektedir: ABD'de 16 yaşından küçük çocuklar yılda televizyonda 200 bin zorbalık ve saldırganlık olayı, 33 bini silahlı saldırıyla olmak üzere 50 bin öldürme olayı görmektedirler. Savaş oyuncakları için yapılan reklamlar baskı haline gelmiştir. Bu tür oyuncakların satışı 1982'den, 1985'e kadar % 600 artmıştır. Küçük Amerikan çocuklarına sadece 1985'de 218 milyondan fazla bu tür oyuncak satılmıştır. Yani, ortalama her çocuğa 5 tane.

ABD'de satın alınan sadece çocuk oyuncakı değildir. ABD vatandaşları 35-40 milyon ateşli silaha sahiptir. Kayıtlara geçmiş MG makineli tüfek sayısı 100 bini aşkındır. Bazı verilere göre, 80'li yıllarda ateşli silah sahipleri sayısı 3 kat artmıştır.

ASK film branşına büyük ümitler bağlamaktadır. Hollywood artan bir oranla Pentagon'un siparişi üzerine film çevirmekte, korkunç filmler her yerde gösterilmektedir. Bunun en yakın örneklerini hatırlayalım: "Rote Flut" (Kızıl Akın), "Der eiserne Adler" (Demir Atmaca), "Invasion in den USA" (ABD'ye Çıkarma) ve "Rocky 4".

En geniş alanda kargaşıklık ve telaş yaratan filmlerden biri de "Rambo" idi. Oluk oluk kanın aktığı Rambo 2, 23 gün içersinde 75,4 milyon dolar getirerek, tüm ABD filmcilik tarihinde 3. sırayı aldı. Böylece Ramboculuk tüm ABD'yi sardı. Bir dizi ABD firması, kendi ürettikleri maddelerde kullanmak üzere, sembolik Rambo figürünün kullanma hakkını satın aldılar. Rambo afişleri, ABD askerlik şubeleri ve askere alınacakları kontrol eden makamların duvarlarını süslemektedir. ABD Cumhurbaşkanı Reagan, askersel filmler konusundaki coşkusunu ifade ediyor.

NATO'nun askersel çalışmalarını düzenleyebilmek için ABD bu blok içersinde "ideolojik uç" oluşturmaya çalışmaktadır.

Amerikalı büyükanne ve Alman torun gerçek yaşamda hakiki silahları deniyorlar.

Dünya kamuoyunu istedikleri gibi şekillendirebilmek için yapılan çalışmalara, diğer emperyalist ülkelerin propaganda aparatları da dahil edildi. NATO içerisinde, özel olarak bu blokun reklamını yapmak için oluşturulan bir kurum vardır. NATO'nun yayınlarında Atlantik Paktıyla dayanışmaya çağrı ve "Sovyet tehditi" ile silahlanma yarışının sürdürülmesinin yanında, Avrupalı yandaşlarına açık ve yoğun olarak baskı yapılmaktadır.

Zorbalık ve saldırganlığı yücelten film, televizyon ve basın ürünleri ABD dış satımının en önemli mallarındandır. Bu mallar kapitalist ülke pazarlarına hakimdirler. Bunu, ülkelerinin ulusal kültür değerlerine tehlike gören, endişe duyan ABD'nin yandaşları bile söylemektedir. Fransa Kültür Bakanı 1982'de, Amerikan "Kültür emperyalizmi" sözünden bahsetmektedir.

ABD'de yayınlanan "Newsweek" dergisi, "Görünen odur ki, Amerikalılar Avrupa sanatını yutacaktır" demektedir.

ABD'nin ideolojik yayılcılığı ve özellikle onun askeri görüntülü biçimi, Avrupa kamuyunun karşı tepkisiyle karşılaşmaktadır, ama resmi çevrelerde değil. İngiltere hükümetinin ulusal film endüstrisine yaptığı teşvik yatırımlarını 1987'den itibaren durdurmasının, Fransa hükümetinin, devlet malı olan televizyon şirketi TF 1'i özel sermayeye devretmesinin ardında yatan kasıtlı amaç bunun göstergesidir. Çünkü Batı Avrupa'da özel sermayenin elindeki basın-yayın organları, ABD ve ulusal ASK tarafından daha aktif kullanılacaktır.

Batılı propaganda ve bunlar arasında onun militarist yönü, bilimsel teknik gelişmenin en yeni kazanımlarına sahiptir. (Örneğin, kablo televizyonu, doğrudan yayın yapabilmede kullanılan Satelit televizyon merkezleri). Tahminlere göre yeni televizyon yakın gelecekte yılda 125 bin saat yayın yapacaktır. Şu ana kadar İngiltere, Fransa, FAC ve İtalya'nın birlikte ürettiği bu tür program sadece 5 bin saattir. Dengenin bu derece aşılması tabii ki, ABD'nin Batı Avrupa'daki ideolojik yayılcılığına daha geniş olanaklar yaratacaktır.

ASK'nın ABD kanadı, NATO bloku içerisinde, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelere karşı yürütülen karaçılma ve enförmasyon alımını önleme kampanyasını örgütleme, düzenleme ve yönlendirme ana görevini yerine getirmektedir.

Yığınların bilinç altına yapılan militarist işlemlerin boyutları ve sonuçlarına karşı, demokratik güçlerin ulusal düzeyde ve dünya genelindeki yığınsal anti-savaş hareketlerinin tepkileri; Sovyetler Birliği ve kardeş sosyalist ülkelerin,

silahlanma yarışının sona erdirilmesiyle ilgili somut önerileri gözardı edilmemelidir. Böyle bir karşı tepki, ASK'nın ideolojik etkisinin boyut ve sınırlarını engelleyebilir. Dünya görüşleri arasında, barış mı, savaş mı sorusunda sert mücadelelerden biri sürmektedir: Sosyalizmle, kapitalizm arasındaki çelişkiyi vurgulayan bir mücadele. Ve ASK'nın etkileme gücü, her somut olayda bu mücadelenin sonucunu belirleyecektir.

REKABETÇİ ORTAKLAR:

ABD ile Batı Avrupa ülkeleri arasındaki ilişkiler, sadece ekonomik ve politik alanda değil, askersel alanda da çelişkilidir. Bir yanda emperyalizmin, dünyadaki güçler dengesini kendi lehine çevirebilmek arzusunu yansıtan, ekonomik ve silah potansiyeli NATO düzeyinde yükseltilmektedir. Diğer yanda ise, belirli emperyalist ülkeler arasındaki rekabet aynı anda sertleşmektedir.

Böyle bir rekabetin askersel görünümü, doğrudan doğruya ASK'nın içindeki kişilerle bağlantılıdır.

En önemli NATO ülkelerinin silah endüstrisi tekelleri ABD ile sıkı ilişkiler içinde olsa da, NATO bloku içinde askersel politik önemi olan kilit noktaları ABD'nin elindedir. Bir kere ABD en yüksek silah potansiyeline sahiptir, bilim ve teknolojinin askersel amaçlarla kullanılmasında önemli bir ortak çekirdekli nükleer silahların geliştirilmesi ve artırılmasında, diğerlerinden çok daha üstündür. Yeni askeri teknoloji ve bunun kendilerine verilmesi konusunda da, Batı Avrupa silah endüstrisi henüz Washington'a bağımlıdır.

ASK'nın ABD kanadı böylece, Batı Avrupalı NATO üyesi ülkelerin militaristleştirilmesinin yolunu kendisine açmıştır.

"YARDIM KURUMU" ÇALIŞMALARINDAN, OLGUNLAŞAN ORTAKLIĞA:

Ortaklar arasındaki ilişkilerde denge ve eşitlik başlangıçtan beri yoktu. Washington, savaşta zayıflayan Batı Avrupa ülkelerini, kendisinden silah alma yoluyla, askeri yardıma zorunlu kıldı. Bu, ABD'nin dünyamıza bir "hediyesiydi".

Silah tekelleri için oldukça kârlı bir iş olmasına rağmen, Washington'un "Yardım Kurumu" görevinin bir sınırı vardı. Batı Avrupa ülkeleri, 60'lı yıl-

ların başında askersel alanda ABD'den aldıklarını kurşuna kadar ödemek zorunda bırakıldılar. Ekonomik gelişmeler içinde giderek artan ödemeler, Batı Avrupalıları kendilerine ait silah endüstrisini geliştirmeye yönlendirdi. Hükümetler silah endüstrisinin geliştirilmesini teşvik ettiler ve ulusal silah işlerine bol yatırım yardımları yaptılar. Aynı anda olayların içinden, ülkelerinin yaşamını göreceli bir biçimde etkileyen kendi ASK'ları oluştu.

60'lı yılların sonlarına doğru Batı Avrupa, askersel alanda grupların oluştuğu bir bölge durumuna geldi.

Silah endüstrisinin İngiltere, Fransa, FAC ve daha sonra da İtalya'da güçlü bir şekilde artması sonucu, Batı Avrupa ülkeleri 70'li yıllarda kendi silahlı kuvvetlerinin ihtiyaçlarını yine kendileri karşılar duruma geldiler ve onların ASK'ları, ABD ile rekabet eder duruma geldi. NATO ortaklarının Avrupa'daki rekabeti birdenbire uluslararası silah pazarlarında rekabetçi yarışmaya kadar genişledi. Bu gelişme tabii ki çok yönlüdür. Kolay anlaşılması için şöyle denebilir: Batı Avrupa silah endüstrisinin artan rekabet gücü, anti Amerikancı nedenlerden kaynaklandığına bağlanmak istendi.

ABD, ortaklığın olgunlaştığından hareketle, "Masrafların paylaşılması" adı altında NATO içindeki Batı Avrupa ülkelerinden askersel girişimlerin artırılması nı istedi. Böylece Washington kendi parasal olanaklarının açığa çıkmasını, silahlanma yarışının daha kaliteli geliştirilmesini sağlamış oldu.

ABD askersel stratejik planı, Reagan hükümetinin iş başına gelmesiyle, ABD'nin global çıkarları ve uğraşları nedeniyle yenilendi. Washington'un planlarına göre; Batı Avrupa, Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı ülkeleriyle meydana gelecek bir stratejik sürüşmede ana nokta olarak görülmesine rağmen, dünyanın neresinde olursa olsun her bölge ABD'nin "Yaşamsal Çıkar Bölgesi" olarak ilan edilebilir. Şartlar bunun gerçekleştirilmesi için değiştirilebilir. Eski ABD Dışişleri Bakanı Yardımcısı Eagleburger konu ile ilgili olarak böyle söylemektedir.

ABD ekonomik çıkarları açısından çok kez Avrupa'dan uzaklaşabilmekte, ekonomisi gelişmekte olan Pasifik ülkelerine yanaşmaktadır. Aynı konuda Senatör Roth: "NATO içinde önceden beri varolan ekonomik ilişkilerin, gelecekte bu kadar sıkı olmasına gerek yoktur" demektedir.

EN ÖN ÇİZGİDE:

Halen işbaşında bulunan ABD yönetiminin görüşlerine göre, Batı Avrupa ülkeleri kendi alanları içindeki askersel hazırlıkların sorumluluğunu taşımali,

herşeyden önce konvansiyonel silahları ve silahlı kuvvetlerini artırmalıdır. Bu görüş NATO blokunun, askersel stratejik doktrini ve silahlanmanın artırılmasıyla ilgili en yeni programı ile uyum içersindedir.

ABD eski Dışişleri Bakanı Kissinger şöyle demektedir: "Avrupa 1990'a kadar nükleer olmayan karadan korunma sorumluluğunu üslenmelidir. Nüfusu, Sovyetler Birliği'nden bir buçuk kat daha fazla ve ulusal gelirleri, Sovyetlerin iki katı olan ülkeler grubu bu görevi yerine getirebilecek güçtedir".

Böyle bir görüşün güçlenmesi, ASK'nın ABD kanadı ile, diğer NATO ülkelerindeki ASK'lar arasındaki ilişkileri daha da karmaşıklştırır. Askersel alanda birlikte çalışma ve rekabetçi yarışma birbiri içine geçer ve emperyalist cep-hedeki merkezci ve merkezci olmayan güçlerin çarpışmasını yansıtır.

Buna bir örnek verelim: Batı Avrupa ülkelerinin çoğu özellikle son yıllarda, kendilerinin askersel harcamalarını ABD'nin istediği ölçüde artıramayacaklarını belirtiyorlar. Bu ülkeler, askersel harcamaların 1970-78 yılları arasında ABD'den

daha hızlı arttığı gerekçesiyle, 1979-85 yılları arasındaki askersel harcamalarını sınırladılar. (NATO ülkeleri arasında İngiltere ve İtalya hariç. Bu ülkeler askersel harcamalarını hızla artırmayı sürdürüyorlar.) Bu tutum, Batı Avrupa ülkelerinin artan ekonomik ve mali sorunlarıyla ve içinde bulundukları çıkmazı görmeleriyle yakından ilgilidir.

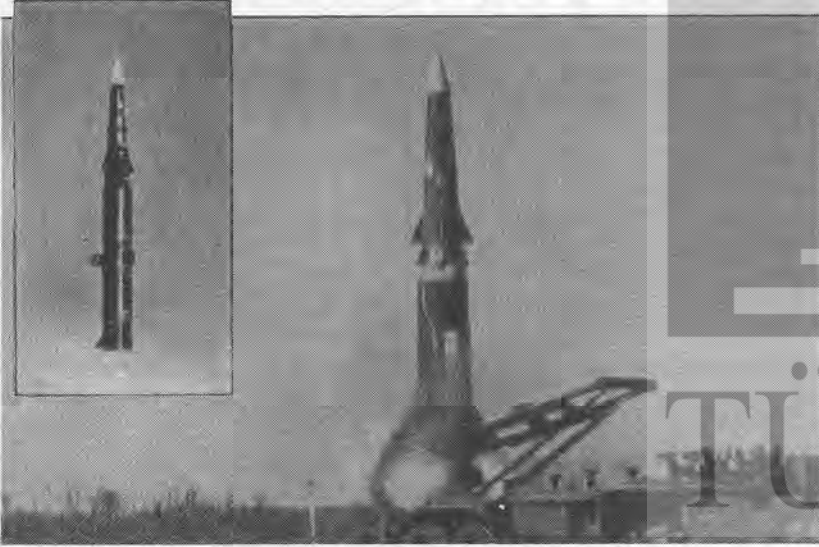
Burada haklı olarak diğer merkezci ve merkezci olmayan akımların etkilerinden bahsedilebilir. ASK'nın ABD kanadı, NATO blokunun askersel hazırlıklarında başrolünü sürdürmektedir. Batı Avrupa ülkelerinin silahlanma alanındaki olanaklarının göreceli bir biçimde artmasına rağmen, ASK'nın ABD'li kanadı dünya silah piyasasında, önceden de olduğu gibi, güçlü pozisyonunu korumaktadır.

Buna rağmen ABD'nin aldığı ve sattıkları arasındaki fark giderek azalmaktadır: 1985'de silah ve askersel teknik alım-satım durumu 3'te bir ABD lehine olurken, bu durum 70'li yıllarda 10'da bir idi.

ASK'nın ABD kanadı, Batı Avrupa'daki askersel gelişmeleri körükleyebilmede NATO'yu kullanmaktadır. Avrupa'daki NATO silahlı kuvvetleri kumandanı general Rogers tarafından formüle edilen, ABD'nin "İlerleme stratejisi" tam isabet kaydeden konvansiyonel silahların ve diğer teknik-taktik verilerin artırılmasının hızlandırılmasını içermektedir. Rogers'in planı, orduların artan bir oranla, en modern elektronik keşif ve haberleşme araçlarının kullanılacağı

bir savaşa hazırlanmasını önkoşul olarak görmektedir. NATO'nun askersel planlama grubu, Haziran 1983'de, 1990 yılının sonuna kadar sürecek, silahlanma harcamalarının artırılması kararını aldı. General Rogers'ın belirttiği gibi, Batı Avrupalı NATO ülkeleri silahlanma harcamalarını artırmalıdır ki, yeni görevlerin üstesinden gelinebilsin. Bu zamana kadar Batı Avrupalı NATO yandaşlarınca ayrılan parasal olanaklar, silahlı kuvvetlerin donatılması için gerekli olan miktarın sadece % 70'idir. (Bu sözler Rogers'den -Der. notu).

NATO askersel planlama grubunun Brüksel toplantısında (Mayıs 1985), "Askersel Doktrinin Kapsamı" isimli bir belge tartışıldı. NATO'nun askersel hazırlık programı olan bu programın gerçekleştirilmesi için 20 yıl öngörüldü. Yani Program önümüzdeki yüzyıla da uzanmaktadır. Program, gerek NATO'nun bir bütün olarak ve gerekse tek tek NATO üyesi ülkeler için yeni askersel teknik araçların alınmasını en ön planda görmektedir.

ABD Pershing 2 roketleri Avrupa'ya yerleştirildi. Martin Orlando firması, daha Şubat 1969'da Pentagon'dan bu roketlerin geliştirilmesi için sipariş almıştı. ABD silahlı kuvvetleri bütçesinin, 1975 bütçe yılı kapsamında, Avrupa'ya yerleştirilmesi için yapılan bu roketlerin geliştirilmesi özel bir programa dönüştürüldü.

Bundan iki yıl sonra NATO çevrelerinde aniden, Sovyet SS-20 roketlerinin artan tehlikesinden bahsedilmeye başlandı. Öyle ya, Pershing roketlerinin üretimine bir gereke bulunması gerekiyordu.

PAZAR KAPMA SAVAŞI:

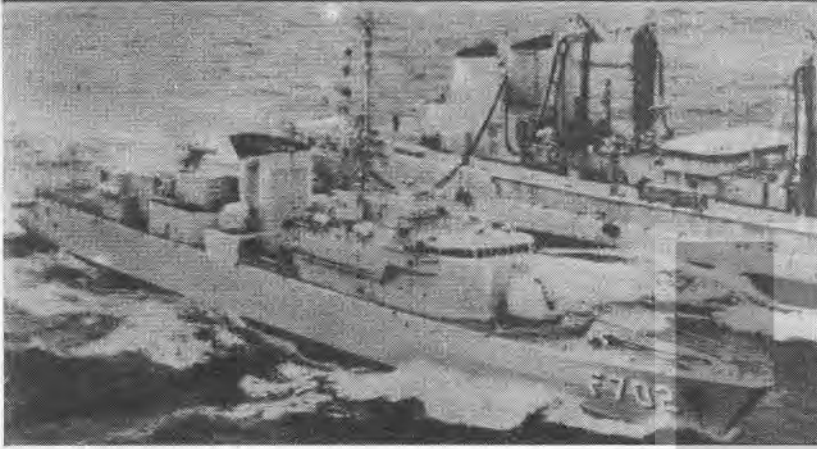
ASK'nın ABD kanadı, Batı Avrupa'daki satış pazarlarını güvence altına almayı denemektedir. Bu arada ASK, silah endüstrisi içindeki birlikte çalışmanın gelişmesine özen göstermektedir. Birlikteki projeler, sadece somut silah türlerinin geliştirilmesinde tarafların yükümlülüğünü belirlemekle kalmamakta; aynı zamanda, ülkelerin silah satınalma planlarına göre, silah üretimini de programlamaktadır. ABD yasaları da bu tür uygulamaları desteklemektedir. ABD kongresi 1985'de, ASK'nın ABD kanadına, NATO ülkeleri arasındaki birlikte çalışmanın geliştirilmesi amacıyla her yıl 250 milyon dolar verilmesini kararlaştırdı. Hükümetler arası anlaşmalara ek olarak, karşılıklı çıkarlar için, ABD silah tekelleriyle, onların daha az güçlü Avrupalı ortakları arasında doğrudan üretim ilişkileri kurulmaktadır. Bu başka bir deyişle, Avrupa silah pazarlarına açılan bir arka kapı demektir. Silah pazarlarında hissesi olan uluslarötesi ABD tekelleri, Batı Avrupa endüstri alanlarına yayılmakta, silah firmalarının çalışma ve kontrolünde hak sahibi olmakta ve silahlanma endüstrisine yatırım yapmaktadırlar. Bunların son olmayan örneğini, ABD United Technologies firmasının 1986'da İngiliz helikopter firması Westland'ı satın almasında gördük.

Buna karşın, ASK'nın Batı Avrupalı kanadı karşı önlemlere başvurmaktadır. Özellikle, silah endüstrisinin en geniş kollarını kapsayan bölgelerinin askeri-ekonomik bütünleştirme (Merkezileştirme) çalışmalarını genişletmektedirler.

Avrupa'da çok uluslu silahlanma programı kapsamında veya geçici programlarla yapılan silahlar, uluslararası pazarlarda gerçekten rekabet edecek durumdadır. Buna örnek olarak milyarların konuştuğu, Tornado takip uçaklarının (İngiliz, FAC ve İtalyan ortaklığı) yakın doğu ülkelerine satılmasını gösterebiliriz. Bu ülkelerin bütünleşme uğraşları, oluşturulan Avrupa Program Grubu (APG), Batı Avrupa Birliği (BAB) (Her iki kuruluşta NATO'ya karşı bağımsızdır), gibi silah pazarları alanında ortak çalışmalar yapan bölgesel kurumlarda genişletilmektedir.

ASK'nın Batı Avrupa kanadının ulusal alandaki pozisyonu, silah pazarlarının tekelleşmesinde görülebilir. FAC tekellerinden MBB ve Daimler Benz son yıllarda birçok silah firmasını yutmuşlardır. Birçok ülke, silah firmalarının İngiltere ve Fransa'da şu anda bunun tersi olmakta, silah endüstrisi devlet malı olmaktan çıkarılarak, özel sermayeye devredilerek tekelleştirilmesi hızlandırılmaktadır.

Giderek büyüyen Batı Avrupa silah endüstrisinin en büyük sorunu, ulusal pazarların darlığıdır. Büyük ve seri halinde silah üretimini zorlaştıran bu durum,

Fransız hücumbotları ABD silah piyasasında tutulmuyor. Fakat Yakın Doğu'da müşterisi çok.

daha geniş çıkarların sağlanacağı yatırım yapma koşullarını yaratmamaktadır. Bu sorun APG düzeyinde oluşturulacak bir Avrupa silah pazarları ile çözümlenmeye çalışılmaktadır. Fakat burada da bir dizi zorluklar, bu arada, iştirakçi ülkelerin satınalma politikasının düzenlenmesi sorunu çıkmaktadır. İşte bunun içindir ki, Avrupa ASK'nın güçlü kanadı ve onların oluşturduğu çok uluslu tekellerin geçici birlikleri uluslararası silah pazarlarına ve özellikle geri bırakılmış ülkelere yayılmaktadırlar.

Sovyet ekonomi uzmanlarının hesaplarına göre, bu ülkelerin silah üretiminin % 50'si dış ülkelere satılmaktadır. Fransız Aerospatiale tekelinin dış satışları % 60'ı bulmaktadır. Batı Avrupa silah tüccarlarının geri bırakılmış ülkelerin pazarlarında artan rekabetçi durumu, ASK'nın ABD kanadını, ABD'nin yaptığı silah satışlarını kolaylaştırıcı önlemler almaya zorladı.

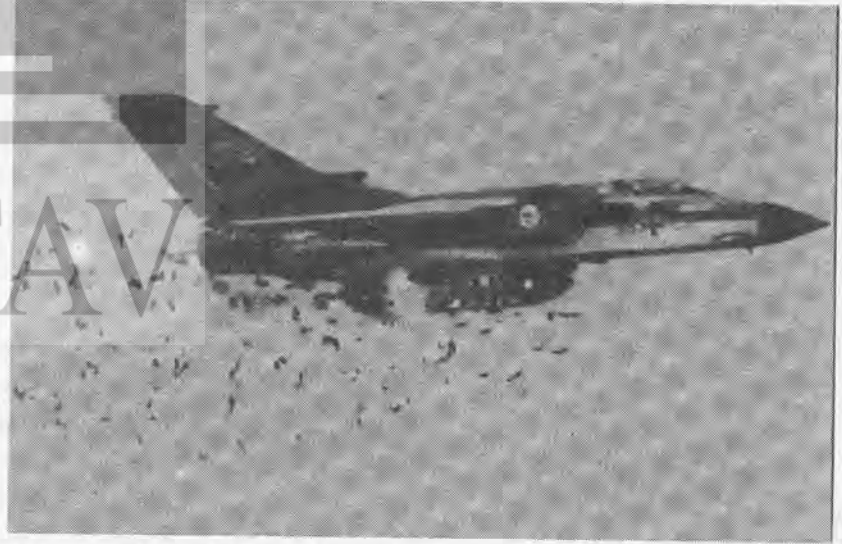
ASK'nın ABD kanadı, Batı Avrupalı ortaklarını ve rekabetçileri yeni bilimsel teknik gelişme yönünde geride bırakabilmede mesafe kazanabilmenin olanağı olarak "Yıldızlar Savaşı Programını" görmektedir. Bu hedef daha, SDI programına katılma konusunda İngiltere, FAC ve İtalya hükümetleri arasında yapılan anlaşmanın, adı geçen ülkelere imzalanması esnasında görüldü. Thatcher hükümeti "Atlantik Paktına" özel sadıqlığından olacak ki, 1,5 milyon dolar tutarında sipariş garantisi istedi, fakat uğraşları boşuna çıktı.

FAC ile yapılan anlaşmanın imzalanmasından sonra basın, anlaşmada yeralan, teknolojik aygıtların FAC'ye verilmesindeki kısıtlamaları öğrendi. Bu kısıt-

lamalar, Batı Avrupalıların, askersel teknik alanda ABD'nin gerisinde kalmamak için, ortak geliştirme çalışmalarıyla, ABD'yi geçme ümitlerini söndürdü. Batılı kaynakların tahminlerine göre, SDI araştırmaları için planlanan 26 milyar dolardan, Batı Avrupalı firmalara bir milyardan fazla düşmeyecek. FAC'deki MBB firmasının Infrarot ışınları yansıtma alanında imzaladığı araştırma anlaşmasının 4 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor.

Batı Avrupa ülkelerinin ve özellikle devletlerin SDI'ye ortaklığı Washington için ne anlam taşıyor? Bu sorunun yanıtı şöyledir: ASK'nın ABD kanadının yönlendirdiği, fakat Batı Avrupalı ASK'nın sadece yardımcı rol oynadığı bir görevde ortakları yeni bir silahlanma yarışına turuna çekebilmek.

Kendilerinin silah endüstrilerinin genişletilmesini savunan Batı Avrupa ülkeleri, NATO içinde belirli "bağımsızlık" kazanmak istemekte, Washington'un "Nükleer güvencesi" yerine, kendi gücüne güvenmeyi, ekonomik ve politik konularda Avrupa'nın kendine özgü çıkarlarının gözönüne alınmasının gerekliliğini vurgulamaktadırlar. Bu durumdan ötürüdür ki, Washington'un Atlantik Paktı üyesi ortaklarına yıllardır dayattığı zorlama politikasına belirli aralar verilmektedir. Gerçi askersel hazırlıklar konusundaki ABD'nin önemli hedefleri NATO blokunun yönetici organlarında kabul edilmektedir, fakat bir dizi konu ortaklar arasında eskiden olduğu gibi çöşku yaratmamaktadır.

Çok yönlü kullanılabilen takip uçağı "Tornado". İngiliz, İtalyan ve FAC ortaklığında yapıldı. Resimde "Kasetli bomba" atan bu uçaklar görülmektedir.

Öte yanda NATO ortakları arasındaki bazı görüş farklılıklarını küçümsemek gerekir. Tabii ki, bu farklılıklar "NATO parçalanıyor" demeye yetmiyor. Batı Avrupa ülkelerinin askersel çalışmaları genişletme konusundaki belirli sorunları kendi başlarına çözme uğraşları, ABD'nin politik-stratejik hedefleriyle kesinlikle bağdaşmamakta; sadece Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelere karşı askersel üstünlük sağlamaya yetebilmektedir. Batı Avrupa ülkelerinin askersel alanda ABD'ye olan bağımlılığı halen de çok fazladır. Fakat Avrupa-ların geç de olsa güçlerini belirli bir merkezde toplamaları, Washington'u artan bir oranla NATO içindeki askersel çalışmaların genişletilmesinde ortak-ların görüşlerini gözönüne almaya zorlamaktadır.

MİLİTARİZMDE SÜPER REKORLAR:

NATO ülkeleri, "Sovyet Askersel tehditi" maskesi altında, insanlığı yokedecek silahlanma yarışını hızlandırmaktadırlar. Sosyalist olmayan ülkeler arasında, dünyadaki en büyük silahlanma harcamaları payı onlara düşmektedir. 1949 ve 1985 yılları arasında NATO ülkelerinin silahlanma harcamaları 9,3 trilyon dolardır. Bu, sosyalist ülkeler dışında dünyada aynı dönemde yapılan tüm si-lahlanma harcamaları toplamının % 80'dir. (Kalıcı fiyatlara ve 1985 yılı orta-lama döviz kurlarına göre -Redaksiyon).

Yukarıda sözü edilen 9,3 trilyon dolar, (Karşılaştırılabilir fiyatlara göre), in-sanlık tarihinde savaşların en kanlısı olan 2. dünya savaşındaki harcamaların 1,5 katıdır. Yıllara göre hesaplanacak olursa, NATO ülkelerinin 36 yıllık as-kersel harcamaları 1. dünya savaşı dönemindeki (1914-1918) tüm dünya ül-kelerinin harcamalarından çok daha yüksektir.

NATO ülkelerinin 1985 yılı silahlanma harcamaları yaklaşık 370 milyar dolara ulaşmıştır. Yani, 1980'e göre 1,5 ve NATO'nun kurulduğu yıl olan 1949'a göre 4,5 katı.

Bu durumu haklı çıkarabilmek için, silahlanma yarışının ekonomiye olumlu etki yapacağı, silahlanma harcamalarının krizleri önleyeceği iddia ediliyor. Gerçek ise bu tür yalanları cezalandırıyor.

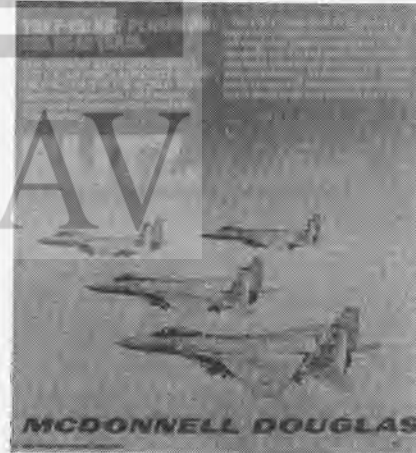
Militaristleşme yolunu seçen batılı ülkelerde, silahlanma harcamaları ekonomiyi bir pas gibi kemirmektedir. En büyük paylar askersel hazırlıklar uğruna ziyan edilmekte, yatırım için yanlış alanlar seçilmekte ve sosyo-ekonomik gelişme frenlenmektedir. Silahlanma harcamalarının ekonomiye olan yükü sadece büyük pay ve değerlerin amacından uzak yerlere kullanılmasıyla kalmamakta, aynı zamanda bu olanaktan yararlanma fırsatı da kaçmaktadır. Bu, rasyonel

ve üretken bir biçimde kullanılacak ekonomik olanakların ziyan edilmesi anlamına gelir.

Kapitalist endüstri ülkeleri dev boyutlara yükselen militaristleşmenin yükünü, dünya ekonomi ilişkileri yoluyla diğer ülkelere yüklemektedir. Bunun sonucu olarak da, global ekonomik durum giderek kötüleşmektedir. Silahlanma yarışı, gerek tek tek ülkelerin ve gerekse tüm dünya ülkelerinin ekonomik gelişme normlarında giderek keskinleşen bir biçimde çelişki oluşturmaktadır. ABD ve onun NATO ortakları 80'li yılların ortalarından beri, yumuşama politikası ye-rine, güçlünün politikasını tercih ediyorlar. Bu tarihten beri de, kendi ken-dilerinin militaristleşme rekorlarını kırıyorlar.

EN ÖNDE ABD:

Askersel yapı içinde kapitalist dünyada başı çeken ABD'dir. ABD'nin son 40 yıldaki askersel harcamalarının boyutları, aynı dönem içinde tüm kapitalist endüsrti ülkelerinin genel harcamalar toplamından daha fazladır. Buna rağ-men, harcamalar sürekli artmaktadır. Bu artış, Reagan hükümetinin iş-başına gelmesinden sonra daha açık görülmeye başladı. 1981 - 1985 dönemindeki beş bütçe yılı içersinde Washington'un gerçek askersel harcamala-rı, ondan önceki 4 yıla oranla ortalama 4 kere daha hızla artırıldı. Gerçek yıllık ortalama artış oranı % 6,7'dir. 1986 yılı için kabul edilen 270 milyar dolardır. 1988 ABD silahlanma harcamaları tahminlere göre 300 milyar dolar ra çıkarılacaktır.

McDonnell Douglas firması "Blitz" uçaklarının reklamını yapıyor. F-15 tipi bu uçaklar, reklamlardan da anlaşılacağı gibi, ABD birliklerini, ABD çıkarlarının tehlikede olduğu her "Yangın bölgesine" götürebilecek.

Modern silah sistemlerinin üretimi özel ve modern teknik araç-gereçleri, yüksek kalifiyeli işçileri, özel ham madde ve malzemeyi gerektirmektedir.

Bunun sonucu olarak silah çeşitleri ve teknik hızla pahalılaşmaktadır. İşte şu sıralarda ABD askersel gücünün artırılması da bununla bağlantılıdır.

Atom silahları alanında saptanan program, tüm güçlerin geliştirilmesini ve stratejik açıdan sağlamlığının artırılmasını amaçlamaktadır. Reagan dönemi çalışmalarının ağırlık noktası, değişik boyutlarda ve değişik yoğunlukta yapılacak savaşların silahsal tabanını hazırlamaktır.

ABD, son 20 yılın en büyük nükleer silahlar programının gerçekleştirilmesini başlattı. Pentagon yönetimi, önceden de olduğu gibi, halen de sürdürülen "Sovyet tehditi" ve "Stratejik girişimin yeniden kazanılmasının gerekliliği" maskesi altında tüm stratejik silah türlerinin modernleştirilmesi çalışmalarını hızlandırmaktadır. Yani, deniz ve karaya yerleştirilen balestik roketleri ve atom roketleri taşıyan uçakların üretimini. Ve bütün bu çalışmalar pazar tellallığının çılgınlığı ile "ABD'nin yenilenmesi" olarak gösterilmeye çalışılmaktadır.

ABD'nin Nebraska kentindeki hava kuvvetleri üslerinden birinde 1985'de yapılan resmi bir törenle, ilk stratejik B-1B bomba uçağı, ABD hava kuvvetlerine teslim edildi. 1988 yılına kadar bu uçaklardan 100 tane yapılmış olacak. Her bir uçak, 30 taneye kadar nükleer başlıklı kanatlı roket taşıyabilmekte. Bu tarihe kadar, kıtalararası balestik roket "Midgetman" de uçuş denemelerine hazır edilecek. Bu roketlerin kullanılır hale gelebilecek şekliyle mevzilerine yerleştirilmesi gelecek onyılda düşünülmektedir.

1992 yılında yeni ICBM türünden "MX" roketleri bitmiş olacak. Bu roketleri, şu anda ABD ordusunda bulunan ICBM "Minuteman 3" roketleriyle karşılaştıracak olursak, MX roketleri M3'e göre: 2 kat daha ağırdır, 3 kat daha fazla sayıda atom başlığı taşımaktadır, her atom başlığının patlama, hasar ve isabet gücü 2 kat daha büyüktür.

Denizlere yerleştirilecek yeni ICBM "Trident-2" roketleri de yaklaşık aynı ölçülere sahiptir. Programa göre, Trident-2'nin üretimi 80'li yılların sonuna doğru başlatılacaktır.

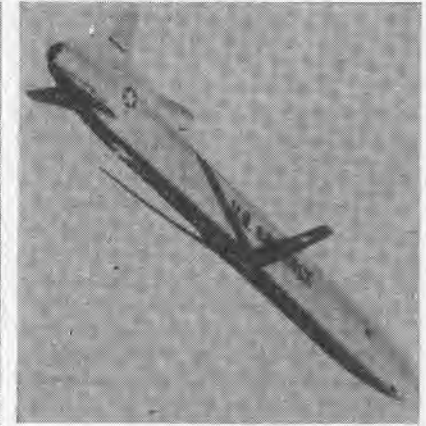
"ABD'nin yenilenmesi" programı, temel ilke olarak yeni stratejik ATB bomba taşıyıcısı uçakların geliştirilmesi ve üretimini içermektedir. Bu modelin, halen varolan modellere göre belirgin farkı, "Stealth teknolojisinin" kullanılmasıyla, Pentagon'un iddiasına göre, atacağı bombaları, düşman radarlarına "Görünmez" duruma getirmesi. 90'lı yıllarda bu uçaklardan 130 tane yapılması planlanıyor.

ABD, "yenilenmenin" sonucunda, savaş alanlarına, bu zamana kadar taşınanın 1,5 katı daha fazla nükleer başlık ulaştırılabilmesine erişmek istiyor.

Reagan'ın, ABD'nin Sovyetler Birliği ile 1979'da yaptığı SALT-2 anlaşmasına uymama kararı, bu yol üzerindeki en son engeli tamamiyle kaldırmakta ve nükleer silahlanmayı sınırsız bir biçimde olanaklı kılmaktadır. Beyaz Saray 1986 yazında, varolan silahlara ek olarak MX roketlerinin yerleştirilmesi (Toplam harcama 27 milyar dolar) ve atom denizaltısı "Trident'in" üretimine başlanacağı (Her denizaltının fiyatı 2,6 milyar dolar) niyetini açıkladı. Bu harcamalar, ABD kongresi Bütçe Komisyonu tahminlerine göre, 90'lı yılların ortalarına kadar toplam olarak ABD'ye 100 milyar dolara malolacaktır.

Bütün bunlar süredursun, Dışişleri Bakanlığında silahlanma kontrolü uzmanı B.Schneider'in görüşüne göre, ABD bugün bile o kadar nükleer silaha sahiptir ki, "Bunlar, 600 bin kere Hiroşima ve 2400 kere 2. dünya savaşı yapmaya yeterlidir".

Her mali yıl hesaplarında, ABD Savunma Bakanlığının öngördüğü, askersel araştırma ve geliştirme, silah ve askersel teknik araçların satın alınması gibi projelere parasal harcamalar konusunda SDI birinci sırada gelmektedir. Yeni silah sistemlerinin satın alınması için şu anda toplam olarak bu tür 1000 değişik proje ve yaklaşık 2000 program gerçekleştirilmektedir.

ABD 70'li yılların ortasından beri çeşitli yerlerden atılabilen kanatlı roketleri geliştiriyor.

Savunma Bakanlığı, en baştaki 10 proje için, kendisinin 1987 mali yılı bütçesinden yaklaşık 28 milyar dolar, yani, bakanlık bütçesinin % 9'unun ayrılmasını istedi. Bu miktarın 6'da biri SDI'ye gitmektedir.

ABD büyük bir heyecanla, C-Silahlarının (kimyasal silahlar -Der. notu) daha tehlikeli hale getirilmesine çalışmaktadır. Bu konuda denemeler yapılmaktadır. Sadece 80'li yılların ilk yansına kadar araştırma harcamaları 2,5 milyar dolardır.

ASK içerisindeki ortaklar, konvansiyonel silahlarda üstün kalite, yeni model ve sistemlerinin de geliştirilmesini düşünmektedirler. Tank, uçak, gemi, atış rampası ve silahları alanında, nükleer silahlara oranla daha fazla harcama yapmaktadırlar.

UNO Genel Sekreterinin raporuna göre burada en büyük tehlike, konvansiyonel silahların üretimidir. "Yeni ve değişik türde konvansiyonel silah çeşitlerinin geliştirilmesine yönelik olacak bu silahlar, patlama ve isabet gücü açısından nükleer silahların yaratacağı tehlike sınırına yaklaşacak ve böylece her alanda kullanılabileceği gözden kaçırılmış olacaktır" diyor rapor.

Askeri organların daha fazla yeni teknik olanaklara sahip olmaları 80'li yıllarda arttı. ABD yönetimi, ordunun Abrams M 1 tankları (Bunlardan 8 bin tane satın alınmak isteniyor), M-2 atış tankı ve "Patriot" marka roketlerle donatılması için satınalma bütçesine büyük paralar ayırıyor. Hava kuvvetleri uçakları yenilenecek ve yeni askeri taşıma uçakları geliştirilecek. En ağır tank, top ve diğer askersel teknik araçlarla donatılmış özel birlikleri "Yangın yerine" ulaştırılabilecek güçte olan tek bir projenin 5 milyar dolara malolacağı tahmin edilmektedir. Yeni savaş gemileri yapılmakta, eskiler modernleştirilmekte, (600 yeni savaş gemisi alınması planlanıyor), uçak gemileri için yeni uçaklar satın alınmaktadır.

ABD militaristleşme olgusunu dünya ekonomisi içersine sokmak istemektedir. Bundan özel etkiler beklemektedir. Büyük masraflara yolaçan en modern silah sistemlerinin üretiminin artırılmasıyla bir yanda, Sovyetler Birliği'ne karşı askersel üstünlük sağlayacaklarını ümit ederken, diğer yanda, alınacak karşı önlemlerin Sovyet ekonomisine her alanda yük olacağına inanmaktadırlar.

ABD bunlara ek olarak, ortaklarına, militaristleşmenin artırılmasını dayatarak, kapitalist dünya ülkeleri arasındaki en büyük rakiplerinin pozisyonunu zayıflatmayı hedeflemekte, silahlanma yarışını dünyanın her bölgesine yaygınlaştırma yoluyla geri bırakılmış ülkelerdeki ekonomik ve politik gelişmeleri kendi

lehine çevirmek ve silahlanma yarışının ülke batıran ekonomik ve sosyal sonuçlarından çıkar sağlamayı amaçlamaktadır.

ABD'nin 80'li yıllarda izlediği politika, dünyanın militaristleşmesi ve silahlanmayı en yüksek noktaya çıkarmadaki öncü güç olma konusunda oynadığı tehlikeli rolü bir kez daha belgeledi. Hem de uluslararası güvenceyi sarsan ve insanlığa militarist harcamaların taşınmaz yükünü yükleyen bir güç. ABD buna paralel olarak, kendisinin savaş mekanizmasının güçlendirilmesi yoluyla, emperyalizminin ve özellikle diğer NATO ülkeleri ve Japonya'nın tüm askersel gücünü sağlamlaştırmaktadır.

Japon orduları hazır

NÜKLEER PERDE ALTINDA:

NATO kurulduğundan bu yana, Batı Avrupalı NATO üyesi ülkelerin askersel harcamaları, 1949'da 22,1 milyar dolarken, 1985'de 93,2 milyar dolara ulaştı. Bu ülkelerin silah altındaki asker sayısı yaklaşık 2 milyondur.

Washington, ortaklarını, NATO içerisindeki he türlü katkılarını artırmaya zorlamaktadır. 1978 Mayıs ayında yapılan NATO komisyon toplantısında, silahların modernleştirilmesi ve artırılmasını içeren 15 yıllık bir program kabul edildi. Program, NATO üyesi ülkelerin askersel potansiyelinin güçlendirilmesini, nükleer roket potansiyelinin artırılmasını, üye ülkelerin askersel alandaki ilişkilerinin genişletilmesini, ordularının savaş gücünün artırılmasını ve her ülkenin askersel harcamalarını, enflasyondan arındırılmış şekilde her yıl % 3 artırılmasını öngörmektedir.

Bundan bir buçuk yıl sonra NATO-ikili kararı (Doppelbeschluss) alındı. Bu karara göre, Batı Avrupa'ya 572 yeni ABD orta menzilli roketinin yerleş-

tirilmesi kabul edildi. (572 roketten 108'i balestik Pershing-2 ve 464'ü de kanatlı Cruise Missile roketleridir). Bu roketlerin ilk partisi 1983'de Avrupa'ya getirildi. Bu olay, NATO askeri mekanizmasının koordine edilmesinin ilk adımıydı.

SOSYALİST OLMAYAN DÜNYA ÜLKELERİNİN 20. YÜZYILDAKİ ASKERSEL HARCAMALARI

(1985 fiyat ve kuruna göre, milyar ve ABD doları olarak)

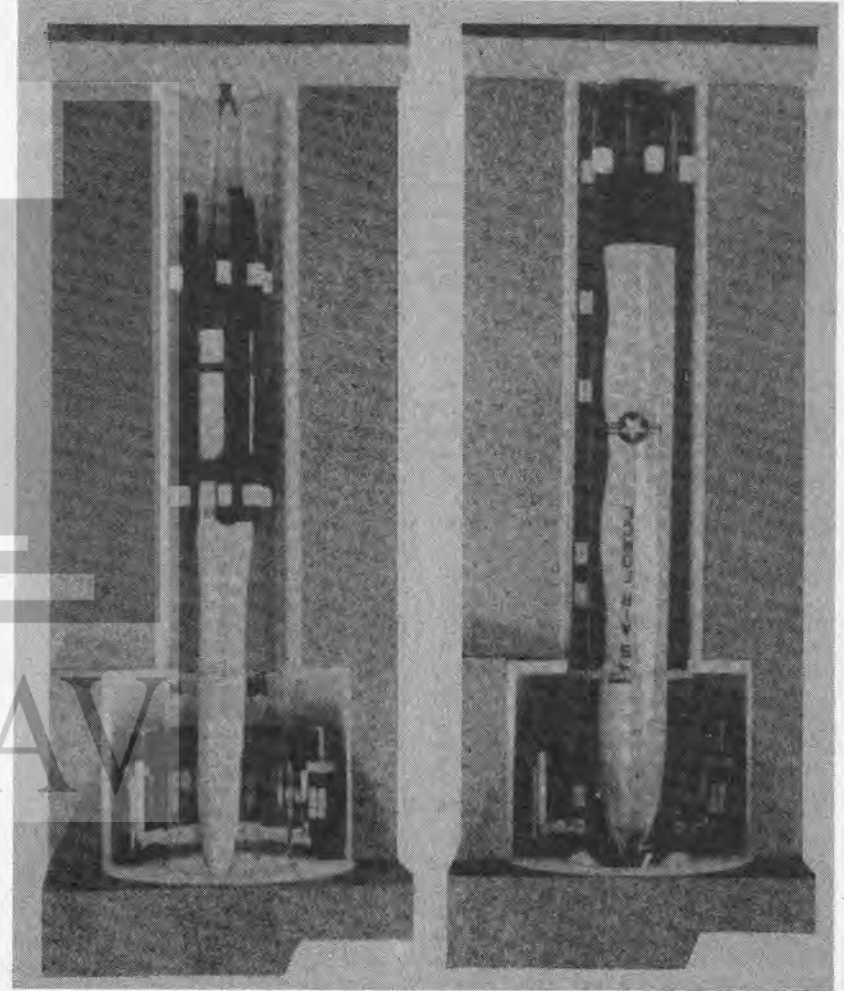
Süreç:	Resmi rakamlar:	Yıl. ortalama:
1901-1913	260	20
1. Dünya Savaşı	1.100	220
1925-1938	970	70
2. Dünya Savaşı	6.000	860
1948-1985	11.800	310
NATO ülkeleri	9.300	250
Diğer ülkeler	2.500	65
Toplam:	31.930	227

Tablo: 7

Atlantik Pakti savunucuları, Avrupa'daki askersel güçler dengesini silahlanma karşıtlarına, ABD'nin "Nükleer perdesinin", Batı Avrupa modern toplumunu "Kızıl yayılmacılar" koruyacağı şeklinde gerekçelendirmektedir. Öte yandan, Churchill (Eski İngiltere Başbakanı) daha 1951'de uyarıcı şu sözleri söylemişti: "Unutmayalım, ABD atom üssünün Güneydoğu İngiltere'ye yerleştirilmesi hedef tahtası, hatta hedef tahtasının tam ortasındaki siyah nokta olacağız".

Bu tür uyanlar giderek ağırlık kazanmaktadır. Pentagon'un nükleer planlarını, "Sovyet askersel tehdidi" yalanlarıyla haklı çıkarmaya çalışan, NATO'nun saldırgan çevrelerinin tüm uğraşlarına rağmen, ABD, Avrupa'da barış ve güvenliğin tehlike kaynağı ve tüm dünyayı saracak bir nükleer savaş çıkaracak güç olarak görülmektedir.

Tanınmış İngiliz politikacısı D.Haeley şöyle demektedir: "Bu tür roketlerin Avrupa'ya yerleştirilmesinin tek nedeni, ABD'ye kendisinin nükleer bir savaşa girmeden saldırı yapma olanağını vermesi ve nükleer bir savaşı Avrupa ile sınırlayıp, ABD'ye dokunmamasıdır".

"Barış getiricisi" isimli ABD MX roketleri. Her biri 10 nükleer başlık taşıyor. Bundan önceki "Minuteman 3" roketleri "sadece" 3 nükleer başlık taşıyordu, fakat isabet kaydetme gücü 2 kat fazlaydı.

NATO ÜLKELERİ VE JAPONYA'NIN ASKERSEL HARCAMALARI:

(1985'in sabit fiyatları ve yıllık kur ortalama-
sına göre, milyar ve ABD doları olarak)

Yıllar:	NATO-topl.	ABD:	İng:	Fran:	FAC:	İtal:	Diğ:	Japon.
49	084.0	060.5	11.7	05.7	00.0	2.2	03.9	00.00
50	090.3	064.5	12.4	06.1	00.0	2.6	4.6	00.0
53	244.7	198.0	19.9	11.6	00.0	3.3	12.1	03.5
55	209.5	161.1	17.5	09.1	06.9	3.3	11.6	03.2
60	218.2	165.1	16.2	12.0	10.4	3.8	10.7	03.2
65	240.1	176.8	17.1	13.8	15.2	5.2	12.1	04.4
68	314.7	249.9	17.1	14.9	13.7	5.6	13.4	05.4
70	281.3	215.3	16.7	14.4	15.3	5.7	14.6	06.4
75	259.7	181.7	18.4	16.1	18.8	6.6	18.1	08.9
78	264.2	180.1	18.5	19.0	19.4	7.4	19.9	09.8
80	276.0	187.9	20.9	19.6	19.9	8.2	19.4	10.6
81	289.3	200.8	19.7	20.1	20.2	8.4	20.1	10.9
82	310.0	218.8	20.7	20.5	19.9	8.9	21.2	11.3
83	331.8	234.3	22.8	20.9	20.1	9.1	24.6	11.9
84	344.1	245.3	23.0	20.8	19.9	9.4	25.6	12.4
85	367.4	266.6	23.8	20.7	20.3	9.5	26.4	12.9

ACIKLAMALAR: (Rakamların küsurları atılmıştır)

1949: NATO'nun kuruluşu.

1953: Kore savaşlarında dönüm noktası.

1968: Vietnam savaşının dönüm noktası.

1978: NATO ülkeleri silahlanma hacemalarının her yıl % 3 artırılması kararı.

Tablo: 8

J.CARTER VE R.REAGAN DÖNEMLERİNDE SATIN ALINAN SİLAH SİSTEMLERİ:

Çeşiti	Carter dönemi: (1977-1980)		Reagan dönemi: (1982-1985)		Artış:% olarak	
	Alınan birim	Harca.	Alınan birim	Harca.	Birim	Harca.
Roketler	116.708	15.0	124.191	28.7	6	91
Uçaklar	2.589	13.3	2.816	75.9	9	471
Gemiler	61	28.9	83	44.2	36	53
Tank ve toplu araçlar	7.956	6.2	10.342	15.3	30	147
Toplam:	127.314	63.4	137.432	164.1	8	159

(1) 1985 mali yılı sabit fiyatlarına göre ve milyar dolar olarak.

Tablo: 9

Fakat Avrupalı ortaklar da ABD'den hiçbir alanda geri kalmak istemiyorlar. İngiltere hükümeti 4 yıl önce, 4 tane atom denizaltısı yapılmasını ve bunların ABD Trident-2 roketleriyle donatılması kararını aldı. Resmi organların tahminlerine göre, İngiliz Trident programı harcamaları 1982'den, 1985'e kadar 7,5 milyar Sterlin'den 9,9 milyar Sterlin'e yükseldi. Diğer verilere göre, bu program kapsamındaki tüm harcamalar önümüzde 15 yıl içinde 30-50 milyar Sterlin'e ulaşacak. Bu alandaki harcamalar 90'lı yılların başında, tüm askeri bütçenin % 15'ine ulaşacak demektir.

Nükleer bu gücün İngiltere'ye ait olduğunu söylemek biraz zordur. Konservatif Parti sayılı ve partisinin askeri komisyonu başkan yardımcısı J.Critchley'in itirafına göre, Trident-2 roketleriyle donatılacak İngiliz atom denizaltıları, NATO nükleer güçlerinin bir parçası olacak ve tamamıyla ABD'nin kontrolünde bulunacaktır.

Fransa sürekli bir şekilde nükleer gücünü geliştirmekte, fakat geliştirmede genel olarak kendi gücünü kullanmaktadır. Balistik roketler taşıyan her denizaltı, Fransız vergi ödeyicilerine 3-4 milyar Fransız Frankına malolmaktadır.

İngiltere ve Fransa yeterli konvansiyonel silahlara sahip olmalarına rağmen, bunları artan bir hızla yenilemektedirler. Bu iki ülke ve diğer Batı Avrupalı NATO ülkelerinde, çeşitli alanlarda kullanılabilecek "Tornado", "Mirage 2000", "Nimrod" tipi AWACS uçaklarının, değişik tipte helikopterlerin, savaş gemilerinin, MBT-8 ve "Leopard-2" tanklarının, tank koruma roketlerinin üretimi için geniş kapsamlı programlar bütün hızıyla sürmektedir.

İngiltere ve Fransa ASK'larından farklı olarak, FAC'nin militarist güçleri uzun süren silah üretiminin ve satın alınacak değişik tipteki silahların belirli bir sınıra kadar alınmasından yana oldular. FAC'nin silah endüstrisinin gelişmesi ve silahlı kuvvetlerinin büyümesi sonucu, ASK'nın oluşması bu sınırı ortadan kaldırdı.

Avrupa Birliği Komisyonu 1984'de son engeli de ortadan kaldırınca, FAC şimdi stratejik bomba ve uzun menzilli roketler yapma durumuna geldi. Böylece FAC askersel güçlerini 2000 yılına kadar geliştirme programı doğmuş oldu. Bunun masrafları en azından bir trilyon DM'dir.

General Rogers 1982'de yeni bir planla ortaya çıktı. Bu plan, Batı Avrupalı NATO ortaklarının askersel güçlerinin en modern konvansiyonel silahlarla yenilenmesini öngörmekteydi. Planın hedefi, onların saldırı güçlerinin en üst düzeye ulaştırılmasıdır. Rogers'in deyişiyle, bu planın uygulanması için ülkelerin askersel bütçelerinin her yıl % 4 oranında artırılması "yeterlidir".

Dünya emperyalizminin 3. merkezi Japonya da artan bir oranla militaristleşmektedir. Washington, Tokyo ile stratejik alandaki birlikte çalışmalarını derinleştirmekte ve uzak doğudaki güçler dengesini kendi lehine değiştirebilmede Japonya'yı ABD planlarına çekmek istemektedir. Japonya'daki hakim güçler görüntüde askersel harcamaların "Gayrisafi ulusal gelirin" % birini geçmemesi prensibine uyar gibi görünmelerine rağmen, gerçekte ülkeye, askersel alanda kapitalist dünyadaki en önde gelen ülkeler arasındaki yerini yeniden kazandırmak istemektedir. Ortaya çıkan sonuç açıktır: Japonya 70'li ve 80'li yıllarda, gerek gerçek ve gerekse toplam askersel harcamalarda, diğer NATO ülkelerini geçti.

Japon stratejicileri, silahlı kuvvetlerin güçlendirilmesi için uzun evreli bir program üzerinde çalışmakta ve bunun için 5-6 milyon Yen (Japon para birimi -Der. notu) ayrılmasını istemektedirler.

İşte bütün bu nedenlerle, en başta ABD olmak üzere, tüm kapitalist dünya 80'li yıllarda kendilerinin tüm askersel rekorlarını kırmaktadırlar.

Böyle bir politikaya karşı alternatif var mıdır?

SÜRTÜŞME YERİNE YENİ BİR POLİTİK DÜŞÜNCE BİÇİMİNE GEÇİŞ:

ASK'nın uğraşları kendisini nasıl ve nerede göstermektedir? Bunlar silah tekel-leri tarafından yutulan ve giderek artan askersel harcamalardır, en yeni silah sistemlerinin geliştirilmesi ve üretimini içeren programlardır. Kısacası, dünya düzeyinde askersel saldırı üzerine kurulu somut görüntülerdir.

ASK uğraşlarının başka nedenleri de var. Bunlar emperyalist ülkelerce teoride en küçük detaylarına kadar düşünülmüş ve ideolojik olarak sistem gereği yapılan çalışmalardır. Emperyalizmin, silahlanmanın artırılmasıyla ulaşmak istediği hedefler ne kadar çok yönlü olursa olsun, hakim sınıfın gerek genel ve gerekse bölgesel çıkarlarını askersel zorbalıklarla koruma olanakları sonuçta iç ve dış politikada azalmaktadır.

Silahlanma yarışları saldırgan bir politikanın ürünüdür. Onu yönlendiren ayrılmaz bir parçası ve aynı zamanda gerçekleştirilmesine araçtır. Bu politika silahlanma yarışının somut hedefini, boyutlarını ve yönünü belirler. Yeni silah sistemleri için siparişleri paylaştırır, devletin askeri stratejisi içerisinde silahlanma için en önemli köşeleri kapar ve dış politikada izlenecek yönü saptar. Bunun teorik olarak sağlamlaştırılması gerektiğinde, ideolojik aparatları utanmazca kullanır. Zorbalık araçları gerektiğinde ülkenin bilim tekniği, endüstri ve ham madde potansiyelinden yararlanır.

Emperyalizmin güçlü olma politikası, uluslararası güvenlik sisteminin sağlanması yolunda en büyük engeldir.

SBKP Merkez Komitesi'nin, 27. Parti Kongsine sunduğu politik raporda şu konunun altı çiziliyor: "Görünen odur ki, barışı koruyabilme politikasının içeriği konusunda önümüzdeki yıllarda sert kavgalar olacaktır. Karmaşık ve çok yönlü bir kavga. Çünkü biz; yönetici çevresi, dünyanın içinde bulunduğu durumu, onun perspektiflerini gerçekçi bir biçimde değerlendirmeye, kendisinin ve başkalarının deneylerinden olumlu ilk sonuçları çıkarmaya hazır olmayan bir toplumla karşı karşıyayız".

"Yakında burada yerimiz kalmayacak" diye yakınıyor. Nevada'daki atom denemeleri sorumlusu.

ABD Enerji Bakanlığının yaptığı açıklamaya göre, 1987-1991 yılları arasında askersel amaçlar için yapılacak atom deneme harcamaları % 60, yani 850 milyon dolar artırılacak. Öngörülen yıldızlar savaşı için nükleer içerikli Röntgen Lazerleri ve diğer uzay saldırı silahlarının denenmesi.

"DOĞRUDAN SÜRTÜŞME"

Belirli Batılı çevreler kasıtlı bir biçimde, silahlanma yarışından geri dönülmemesi için çalışmaktadırlar. Bunun için de, yumuşama politikası ile erişilen her türlü kazanımları baltalama yolunu seçmektedirler. Silahlanma çılgınlığına karşı çıkan yeni uluslararası girişimler de torpillenmektedir.

Yumuşamaya karşı, ABD'nin gerici güçlerince 70'li yıllarda sürdürülen politik saldırılar, 70'li yılların sonunda meyvasını verdi: O zamanın ABD Cumhurbaşkanı J.Carter "Yumuşama döneminin sona erdiğini" açıkladı. Fakat Reagan

daha ileriye gitti. Reagan, yumuşamanın "Tamamen yokedilmesini" politikasının hedefi yaptı. Bugünkü ABD'nin askeri ve politik yönetimi, yumuşamayı "hayalcilik" olarak isimlendirmenin yanında, geliştirdikleri doğrudan sürtüşme stratejisi ile sosyalizme karşı "Haçlı seferi" ilan ettiler. Şimdi ise, emperyalist ülkelerin askersel güçlerinin, ABD'nin baskısı ve yönetimi altına alınması görevine geçildi.

ABD ve yandaşlarına, militarizmin geliştirilmesi için taban hazırlayan 80'li yıllarda verilmiş politik kararlardan bazıları bu yönde. Ayrıca, nükleer bir savaşa daha olumlu bir ortam hazırlamayı hedefleyen "Strateji Programı"nın 1981 Ekim ayında, Reagan tarafından açıklandığını da hatırlatmak isteriz. Bu, Mart 1983'de, geniş kapsamlı uzay saldırı silahlarının geliştirilmesi ve hizmete sokulması programı olan, "Stratejik Savunma Girişimi" (SDI) ile genişletildi.

ABD yönetimi bütün bunlara paralel olarak silahlanma yarışının durdurulmasıyla ilgili varolan yasal anlaşmaları çiğnemektedir. Bunun ilk kurbanı, SALT-2 anlaşması oldu. SALT-2 anlaşmasının altına imza koymaya Washington 1979'dan beri yanaşmıyor. Bunun devamı olarak; Reagan Mayıs 1986'da yaptığı açıklama ile, stratejik saldırı silahlarının sınırlandırılması konusunda (SALT-1 ve SALT-2) ABD-Sovyetler Birliği arasında 1972'de yapılan anlaşmaya, ABD'nin uymayacağını bildiriyor.

Böylece gizli tutulmak istenen su yüzüne çıkıyor: Bu anlaşmalarla belirlenen sınırlamalar ABD'nin sonu gelmeyen silahlanmasını engelliyor. Eğer SALT-2 anlaşması çiğnenmek istenmiyorsa, Pentagon'un görüşüne göre o zaman, Sovyetler Birliği ve onun kardeş ülkeleriyle meydana gelecek askersel politik sürtüşmelerin sertleşmesinde, kendilerini güçlü kılacak ABD askersel programlarını azaltmak gerekir.

Washington, ABD ile Sovyetler Birliği'nin, stratejik savunma silahlan alanında çalışmalarını düzenleyen, uluslararası anlaşmaların bozulmasına çalışmaktadır. Pentagon, "Yıldızlar Savaşı Programı" kapsamında, bugüne kadar eşine rastlanmamış araştırmalar yapmakta ve bunların sonuçlarını geleceğin uzay saldırı silahları olarak denemektedir. 1972'de yapılan ve roketlerden korunma sistemlerinin (ABM Anlaşması) sınırlandırılmasını içeren anlaşmanın kapsamı daha bugünden daraltılmaktadır.

Böyle temel konuları içeren bir anlaşmayı açıkça feshetmek olmazdı. Bu nedenle Washington denenmiş eski taktiğe başvurdu: Sözde anlaşmanın ilkelerine uyacağı görünümünü yaratacak, fakat anlaşmayı temelden torpilleyecek pratik adımlar atılacak.

Bu kapsamda ABD, Thule'ye (Grönland) yerleştireceği yeni radar istasyonunun montajını önümüzdeki dönem tamamlama ve İngiltere'deki radar istasyonları

nın gözle görülür bir biçimde modernleştirilmesine başlamak istemektedir. Her iki istasyonun teknik olanakları, ABM anlaşmasının kesinlikle yasakladığı, roketlerden korunma istasyonu olarak kullanılmasına elverişlidir.

Anlaşmaların öngördüğü yükümlülüklerden sıyrılmanın bir başka yolu da, SDI programı kapsamındaki uzay saldırı silahlarının belirli bölümlerinin yapılmasıdır. ABD, anti satelit silahlarının geliştirilmesi alanında, gelecekte uzaya yerleştirilecek anti roket silahları ve onun alt sistemleri üzerinde çalışmaktadır. (Hedefin yokedilmesinde gerekli, haber alma, belirleme, yönlendirme, kontrol, enformasyon vb. gibi).

Bu nedenlerle, anti satelit silahlarının yasaklanması ve şu anda varolan bu tür sistemlerin yokedilmesiyle ilgili Sovyet önerilerinin ABD tarafından reddedilmesi rastlantı değildir. (Bu öneri Sovyetler Birliği tarafından Ağustos 83'de yapıldı.)

Rastlantı olmayan başka bir konuda, Washington'un bu tür silahların uzaya yerleştirilmesi ile ilgili Sovyet moratoryumunu gözardı etmesidir.

ABD'nin Nevada kentindeki yeraltı tünellerinde, gelecekteki uzay saldırı silahlarının temelini oluşturacak yeni silah türlerinin denemesi yapılmaktadır. Atom yüklü röntgen laserleri, mikro-elektronik bombalar, süper hızlı kaset bombaları, optik laser bombaları, yüksek elektro-manyetik güçlü bombalar, gamma ışınlı bombalar Pentagon'un üzerinde çalıştığı ve ABM anlaşmasına kesinlikle aykırı olan silahlardan sadece birkaçıdır.

ABD yönetimi, sonuçlarını askersel amaçlarla kullanacağı SDI programı kapsamındaki araştırmaları körüklemekle iki ana hedefe yönelmektedir: ABM anlaşmasını hiçe saymak ve aynı anda atom denemelerinin genelde ve tamamen engellenmesindeki çözümlemenin önlenmesi. Bütün bunlar, Sovyetler Birliği'nin 1985 yaz aylarından beri, tek taraflı olarak uyguladığı, tüm nükleer denemelerin durdurulmasıyla ilgili kararın 1.1.1987'ye kadar uzatıldığı bir döneme rastlamaktadır.

Washington'un sürdürdüğü oyalama taktiği, nükleer silahların yokedilmesi ve uzayın silahlandırılmamasıyla ilgili, Cenevre'de yapılan görüşmeleri etkilemektedir. SALT-2 anlaşmasının ABD tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, stratejik saldırı silahlarının daha da artırılması halinde, zaten karmaşık olan güçler dengesi nedeniyle, taraflar arasında diyalog daha da zorlaşacaktır. ABD'nin ABM anlaşmasından çekilmesi büyük tehlikedir. Böyle bir durumda, stratejik saldırı silahlarının sınırlandırılması konusundaki görüşmeler her türlü anlamını yitirecektir. Çünkü anti roket sistemi doğal olarak, aralarında stratejik saldırı silahlarının da bulunduğu karşı önlemlerin geliştirilmesini ve yerleştirilmesini getirecektir. Bu şartlar altında silah türlerinin azaltılmasından bahsedilemez.

ABD'nin yıkıcı pozisyonunun en açık ve en üzücü bir örneği, M.Gorbaçov ile Reagan arasında Reykjavik'de yapılan görüşmelerden alınan sonuçlardır. Tarafların, nükleer silahsızlanma alanında, tarihin en büyük kararını vermesine bir adım kala, ABD, yıldızlar savaşı programının sürdürülmesindeki ısrarından vazgeçmedi. Washington'un sorumsuzca attığı bu adım, ABD'nin SDI programına sadece ABD silah tekelleri için sonsuz kâr kaynağı olmasından değil, aynı zamanda, sürdürülen silahsızlanma görüşmelerinde Sovyetler Birliği'ni baskı altında tutacak bir araç olarak kullanmak istemesiyle bağlantılıdır.

Cumhurbaşkanı Reagan 4.7.86 tarihinde, ABD Parlamentosu Savunma Komisyonu Başkanı yazdığı yazıda, yıldızlar savaşı programının rolünü en açık bir şekilde belirtti: "SDI programı, Sovyetler Birliği'ni, çekirdekli silahların göreceli bir biçimde azaltılması konusunda görüşmelere razı edecek yeni olanaklar yaratıyor". SDI programının bu özel rolü, batılı ülkelerde, Reykjavik'ten sonra da yaygınlaştırılmaktadır. Reagan'ın SDI programı özünde, askersel planların belirginleşmesinin ifadesi, barış konusunun oyalama ve engelleme sembolü ve insanlar üzerindeki nükleer tehlikenin yokedilmesine hazır olmamanın belirtisidir.

FAC'deki, ABD askersel üslerini saran insan zinciri.

KÜSTAHLIK VE DUYARSIZLIK:

Yeni bir silahlanma yarışı, 80'li yılların karmaşık politik ortamı döneminde gelişmektedir. Washington askersel politik yolunu şu tehlikeli teori üzerine kurmaktadır: "Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin; ekonomik, parasal ve bilim-teknik olanaklarına göre, dünya kapitalizminin güçleriyle askersel stratejik denge sağlamaya hakkı yoktur".

Bu temel prensibe göre, 70'li yıllarda uyulan stratejik denge, "ABD'nin görüşlerini tehdit" ve hatta "Affedilmez bir hata" olarak gösterebilmektedir. Böyle "Teori ve prensiplerin", batılı ülkelerin askersel alandaki çalışmalarının artırılmasına ne oradan etki yapacağını belirtmeye gerek yoktur.

Önemli olan bir yön daha vardır. Aralarında ASK'nın de bulunduğu, yeni gerici çevrelerin konumlarının güçlenmesi, halen sürmekte olan bilimsel-teknik dönemiyle aynı zamana rastlar. Bilim-teknik elde edilmiş ve edilecek kazanımları askersel alanların hizmetinde kullanılarak, askersel stratejik durumun dünya düzeyinde ciddi bir şekilde değişmesi etkilenecektir.

İçinde bulunduğumuz dönemin silahlanma yarışı o kadar tehlikeli ve sonucu o derece tahmin edilemezdir ki, boyutları ancak düşünce olarak bir şemada toplanabilir: Meydana gelecek objektif durumun bilimsel analizi en titiz ve en dikkatli bir şekilde yapılarak, gelecek temelinde, silahlanma yarışının daha da geliştirilmesinin sonuçlarını düşünerek karar vermek, hem de, şimdi karar vermek.

Washington ve onun yandaşlarının özellikle kaçındıkları da işte budur. Gerçi onlar, askersel sürtüşmelerin keskinleştirilmesinde kendileri için en avantajlı olan yolu seçmesini öğrendiler, fakat görünen odur ki, aralarında pek azı, tüm dünyayı ve kendilerini, yine kendi politikalarıyla düşürebilecekleri durum üzerine düşürmeye hazırdılar.

Batılı ülkeler, bilimsel-teknik gelişmeleri ve bilimsel-teknik devrimi objektif global bir olgu olarak görmemekle büyük bir hata işliyorlar. Sosyalist ülkelerin ise bu alanda gözle görülür başarıları var.

ABD askersel teknik alandaki yeni gelişmeleri bir kaç yıl önce hizmete soksa da, yani bilimsel-teknik yönünde birinci sırada olsa da, aradaki mesafe, bırakalım gelecekteki gelişmeleri, günümüzdeki silah sistemlerine bakıldığında, askersel stratejik üstünlük sağlamaya yeterli midir? Kesinlikle hayır.

Batılı basında, ABD'nin bazı silah türlerinde üstünlük sağladığına işaret ediyor. Ve Sovyetler Birliği bunun böyle olduğunu biliyor. Fakat bu, ABD'nin Sovyetler Birliği'ne stratejik üstünlük sağladığı anlamına gelmez. Sovyetler Birliği bu durumu başka bir silah sistemiyle karşılayarak, stratejik dengeyi koruyor.

Askersel üstünlüğü, bilimsel-teknik devrimin kazanımlarının kullanılmasının hızlandırılması yoluyla sağlamanın hatalı olduğunu gösteren başka bir gerçek daha vardır.

Emperyalist ülkeler yanlış bir varsayımdan hareketle, Sovyetler Birliği'nin bilimsel teknik gelişmelerde gelecekte kesinlikle geride kalacağını zannediyorlar. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler bilimsel teknik alandaki kazanımlarını zaman zaman gösterdiler. Bu kazanımlar, gerek Sovyetler Birliği'nde gerekse diğer RGW ülkelerindeki büyük görevlerin yerine getirilmesinde, bilim ve teknolojinin kullanılmasının hızlandırılmasıyla göreceli bir biçimde genişletildi. M.Gorbaçov şöyle diyor: "Diğerlerinin geri kalması pahasına da olsa, gereğinde ABD'nin hiç beklemediği anda ve en çabuk şekilde yanıt bulabiliriz. Bu öyle bir yanıt olur ki, ABD'nin, "Yıldızlar Savaşı Programı"nı tamamen geçersiz kılar".

Batılı ülkelerde anlayış denen olgu yok mu? Belki vardır. Buna rağmen, günümüzde ABD ve diğer NATO ülkelerinde körüklenen silahlanma, gerici düşüncenin tembelliği, politik görüşler içindeki askersel saldırganlığın ağır basışı ve tüm dünyaya kendilerinin hakim olma iddialarının aralıksız sürdürülmesi, silahsızlanmanın durdurulmasını engelliyor. Batının hakim çevreleri yapıyı kumda kuruyorlar. Kendi güçlerini, teknolojik kazanımlarının getirdiği küstahlık ve politik duyarsızlıkla besleyerek, olduğundan fazla şişiriyorlar, aynı anda sosyalist ülkelerin olanaklarını da küçümsüyorlar.

Nükleer silahların kullanılacağı bir savaş rizkinin "Rastlantılarla" artacağı gözden kaçırılmamalıdır. Bugüne kadar nükleer silahlarla meydana gelen olaylar, nükleer patlayıcı maddeler üzerindeki teknik kontrol ve gözleme araçları sayesinde büyük boyutlara varmadan sonuçlandı. Fakat artık bugün "rastlantı" kelimesinin içeriği temelden değişmiştir. Bu kelime sadece materyal ve gücü açısından patlayıcı başlıklar için değil, aynı zamanda, nükleer savaşın tüm yönlendirilmesi mekanizması için de geçerlidir. İnsan ile teknik yönlendirme araçları arasında (örneğin uzaya yerleştirilirse) doğrudan ilişki ne kadar azalır, bu mekanizmanın "rastlantıya" bağımlılığı o derece artacaktır. Eğer ABD askersel potansiyelini uzayda çabuk harekete geçebilen nükleer bir yumruk haline getirirse, nükleer bir saldırıda en korkunç silah ve elektornik aygıtlarla

yüksek oranda kendi kendine karar verebilecek süper bir sistem oluşturmuş olacaktır.

Böylece politik kararlarda sorumluluk computerlerin üzerine atılacaktır.

Modern silahların yönlendirme fonksiyonunun otomatikleştirilmiş sistemlere bırakılmasının başka, fakat en az onun kadar endişe verici bir yönü daha vardır: Yeni ilk vuruş silah sistemleri geliştirilmektedir.

Bunların özelliği ve tehlikesi nedir?

Bunlar hasar gücü ve hızı sayesinde yerküremizi gerçek bir savaş alanına çevirebilmektedir. Hedefe ulaşmadaki yüksek hızı, gücü ve hedefe yönelik uçuş esnasında farkedilmemesi, ani saldırı tehlikesini artırmaktadır. Yüksek teknik yetenekleri sayesinde, düşmanın askeri güçleri daha harekete geçmeden, yerinde yokedilebilmekte, böylece karşı vuruşu olanağı ortadan kaldırılmaktadır.

Bütün bunlar yeni kaliteli stratejik faktörlerdir. İşin ilginç ve gülünç yanı, Amerikan askeri politika teorisyenleri, bunların ABD'ye avantaj sağladığına inanmaktadırlar. Bunun gerçekten uzaktan yakından ilgisi yoktur. ABD'nin ulusal güvencesi objektif olarak, her geçen gün artan bir oranda kendi silahlarının sayı ve kalitesine değil, daha ziyade, dünya üzerindeki silahların ve özellikle nükleer silahların potansiyelinin elektronik idare sisteminde meydana gelecek arıza ve hatalara bağlanmaktadır. Bilimsel teknik gelişmeler doğrultusunda sürdürülen silahlanma yarışı kendi kendisini dışlamakta ve stratejik karmaşık bir ortam yaratmaktadır. Ve böylece gerçek silahsızlanma görüşmeleri olanakları tehlikeye sokulmaktadır.

Gerçek tehlikeyi anlama, galiba görevlerin en zoru. İnsanlığı var eden güçlerin ne olduğu hala aydınlanmamış bir sır. İnsanlık bir gücü yönlendirmeyi öğrenmek zorunda. Bunu yaparken de, çok dikkatli olmak, politik anlayış ve sağlıklı insan aklı en son noktasına kadar kullanılmak zorundadır. Fakat militarizmin en rezilce etkisi altında, NATO ülkelerinde, içinde bulunduğumuz uzay döneminin politik düşüncesi ile gerçekler arasında uçurumlar yaratıldı. Tehlikeli yanlış hesaplar ve sonucunun çok ağır olacağı arasındaki yanlış işte burada yatmaktadır. Dünyamızın bir yıldırım hızıyla yokedilmekle tehdit edildiği bir dönemde böyle bir şeye izin verilmemelidir. ABD ve onun NATO ortakları er veya geç başlattıkları yeni silahlanma turunun gerçek değerini, kendilerinin güvenliklerinin karşısına koyup ölçmek zorunda kalacaklardır. İşte o zaman militarizmin insanları aşağılayan teori ve pratiği, mutlaka akılcı teoriye, politik gerçekçiliğe ve silahsızlanmaya yenilmek zorunda kalacaktır.

AKLIN SESİ:

SBKP'nin 27. Kongresi, dünya tarihinin bir dönüşüm döneminde olduğunu saptadı. Bu durum, bizlerin düşünce yapısında derin bir değişikliği, politik düşüncenin, tipik - katı kesin, gibi kategorik biçimlerinden tamamen vazgeçilmesini gerektiriyor. Yani, sürtüşmelerden, uluslararası yumuşamaya geçilen bir dönüşüm.

İnsanlık varolduğundan beri savaşların acısını yaşadı. Nesiller, hatta devletler yokedildi, krallıklar yıkıldı. Bütün bunlara rağmen, "Belirli bir zamanın gelip, tek bir savaşın tüm insanlığı yokedebileceğini", insanlar arasında pek azı düşünebildi.

İşte bu zaman gelmiştir. Bu nedenle yeni başlangıçların ve kararların verilmesi gerekiyor. Bugün sözkonusu olan sadece, iki ayrı toplumsal sistemin karşı karşıya gelişi, iki taraf arasında silahlı bir sürtüşmenin meydana gelmesi halinde tarafların ölçülemeyecek kadar büyük olacak kayıpları değildir. Sözkonusu olan, yaşamak ve yokolmak arasındaki seçimdir. Tüm insanlığın yaşaması ve yokolmasıdır.

İki sistem arasındaki askersel politik tartışmalar şu anda bile öyle boyutlara ulaşmıştır ki, ne kadar sınırlı olursa olsun, nükleer silahların kullanılması, kaçınılmaz olarak zincirleme bir reaksiyon başlatıp, global termo-nükleer felaket yaratabilecektir. Bu, bugüne kadar kontrol altına alınabildi. Fakat yarın, akılcı yolun oluşturduğu bu durumdan kopabilir.

Bundan çıkarılacak sonuç: Yaşamak için "Daha fazla güvence, daha fazla silahla olur" kemikleşmiş görüşü yıkılmalıdır. Militarist güçler, silahlanmayı ne kadar kurnazca haklı çıkarmaya kalkarlarsa kalksınlar, gerçekler artık gizlenemiyor. Bugünkü silahlar hiç bir devlete, askersel teknik araçlarla korunma ümidini vermiyor. Çünkü, ne nükleer bir savaştan, ne de silahlanma yarışından galip çıkan olmayacaktır.

Güvenliği korumak, herşeyden önce politik bir görevdir. Bu görev ancak değişik ülkelerin objektif çıkarları doğrultusunda, bu çıkarların birbirine uyum sağladığı alanlarda ve yakınlaşma girişimlerinin politik görüşlerde yeretmesiyle yerine getirilebilir. Bugün bir devletin güvenliği, o devletin, diğer devletlerin güvenliğine ne kadar ciddi baktığı ile, hatta, güvenliğin sağlamlaşmasını ne derece geliştirdiği ile bağlantılıdır. Çünkü güvenlik kesinlikle ve yalnızca karşılıklı olur, tüm insanlığı kapsayan ve yalnızca genel için. M.Gor-

bağov bu konuda “Biz, stratejik dengede kendi lehimize bir değişiklik arzu etmiyoruz” diyor. Ve ekliyor: “Bunu şu nedenle arzulamıyoruz, çünkü böyle, bir durum karşı tarafın kuşkularını artırır ve dünyada tedirginlik ortamını güçlendirir.”

Silahlanma yarışı, hatta nükleer savaş bir politikanın sürdürülmesi olmamalıdır. Bunlardan birincisi çıkmaz bir sokağa dayanacak, ikincisi ise her türlü politikayı sona erdirecektir. Uluslararası düzeyde oluşan objektif koşullar, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki anlaşmazlıkları barışçıl yanşıma biçiminde ve birlikte çalışmayla çözümleyecek ortamı yaratmıştır.

Yaşamak, hayatta kalabilmek sorunu hangi ülkeden olursa olsun, dünya yüzünde yaşayan her insana, barış ve savaş konusunda yeni sorunlar getirmektedir. Çünkü nükleer silahlar hepsini aynı tehlikeli duruma sokmaktadır. Bu durum, dünyanın yokolmasına yolaçacak bu çıkmaz sokaktan birlikte uğraşlarla kurtulabilmede tüm insanlığa ana hedefleri göstermektedir.

Sovyetler Birliği, ABD ve onun yandaşları ile aralarında varolan çelişkileri ne gözardı ediyor, ne de saklıyor. Aynı şekilde, batılı ülkeler de, kendilerinin doğu ile olan ilişkilerini bu çelişkileri öne çıkarmadan düzenlemelidirler. En azından Sovyetler Birliği'nin güvenlik konusundaki çıkarları, batılı ülkelerin çıkarlarına tamamiyle ters düşüyormuş gibi gösterilmemelidir. Stratejik denge Doğu-Batı ilişkilerinde en doğal durum ve aynı zamanda, görüşme etaplarında tarafların güvenliği eşit oranda korunarak, silahlanmanın en alt sınıra kadar azaltılmasına taban oluşturmaktadır.

Sovyetler Birliği, bir dizi sorunlar paketinin çözülmesi yoluyla tüm alanlarda (askeri, politik, ekonomik ve humanist) herkesin güvencesini öngören, en geniş kapsamlı uluslararası güvenceyi sağlayacak bir sistemi gerçekleştirme uğraşısını vermektedir. Sovyetlerin, geniş kapsamlı uluslararası güvence teorisinin çekirdeği işte budur.

İnsanlık, yeni politik düşünce biçiminin ilk örneğini yaşadı. Sovyetler Birliği yönetimi 15 Ocak 1986 tarihinde, nükleer silahların 20. yüzyılın sonuna kadar tamamen ortadan kaldırılmasıyla ilgili programı önerdi. Bu program Şubat 86'da, SBKP'nin 27. kongresinde, Sovyetlerin en geniş kapsamlı uluslararası güvenlik taslağı ile organik olarak birleşti. Aynı yılın haziran ayında sosyalist ülkeler birliğinin, Avrupa'daki silahlı kuvvetlerinin ve konvansiyonel silahların Atlantik'ten Urallara kadar en alt düzeye indirilmesi planı önerildi. Yeni öneriler, Cenevre Silahsızlanma Konferansı'nda, Stockholm Konferansı'nda nükleer ve uzay silahları üzerine yapılan Sovyet-ABD görüşmelerinde ve Viyana görüş-

melerinde masaya getirildi. Asya-Pasifik bölgesinde güvenliğin korunması ve birlikte çalışma konusunda geniş bir platform önerildi. Nükleer enerji ekonomisi konusunda uluslararası güvenlik komisyonu kurulması önerisi getirildi. Birleşmiş Milletler örgütünde “Yıldızlar Savaşı Programına” alternatif olacak “Yıldızlarda Barış” programı yapılması için uluslararası uzay örgütü kurulması önerildi. Sovyetler Birliği Ağustos 1986'da nükleer denemelerle ilgili moratoryumu tekrar uzattı, kontrol konusunda yeni öneriler geirdi. Gelin ve atış rampalarını, deneme sahalarını, silah fabrikalarını, laboratuvarları kontrol edin, gözleme ve kontrol apartlarını buralara yerleştirin dedi. Bütün bunların tek bir şartı var: Biz gerçek silahsızlanma önlemlerini kontrol etmek istiyoruz, silahlanma yarışını değil. Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma konusunda Reykjavik ABD-Sovyet zirve toplantısına getirdiği en geniş biçimdeki silahsızlanma önerileri, Sovyetlerin barış çizgisinin yeni belgeleridir.

Yeni politik düşünüş biçimi, dünyada gerçekçi bilimsel temellere dayanan belirleyici değişiklik görüşleri, içinde bulunduğumuz nükleer uzay döneminde Sovyetler Birliği sayesinde şekillendi. Sovyetler Birliği inançlı bir biçimde gözler önüne şunu seriyor: Eğer Batılı ülkeler nükleer tehlikeyi gerçekten önlemek istiyorlarsa, tüm savaş araçları derhal yarıya indirilebilir, daha da sürdürülerek tamamen yokedilebilir.

Bütün bunlara rağmen ABD'nin politik düşünce biçimi ve pratik davranışlarında henüz yeni bir görüntü belirtisi yok. ABD olayın arkasına saklanarak, “ortam Sovyetler Birliği tarafından kasıtlı bir biçimde dramatikleştiriliyor, propaganda yapıyorlar,” diyor. Böylece silahlanmaya yeni kapılar açıyor.

Günümüzde, barış tarihi, sosyal gelişme, sosyalist sistemin ekonomik ve politik gelişme dinamizmi ile bağlıdır. Dünyada güçler dengesini barışın yararına değiştirme eğilimi sağlam ve özünde dönülmezdir. Evet bu eğilim güçleniyor. Barış savaşımı içinde sosyalist ülkelerle, ulusal ve sosyal kurtuluş güçleri arasında dayanışma oluşuyor. Sosyalist ülkeler ile ulusal ve sosyal kurtuluş güçleri diğer yanda, sosyalist yönlü ülkelerle, devrimci-demokratik partilerle, bağlantısız ülkeler ile birlikte çalışıyorlar. Bunlar da sosyal demokratlarla, diğer politik gruplarla, barış hareketiyle, kısacası, uluslararası kalıcı bir güvence için uğraşı verenlerle ilişki geliştiriyorlar, birlikte çalışıyorlar. Bütün bunlar kendi içindeki bir bütün halinde, emperyalizmin saldırgan girişimlerine, ASK ve onun örgütlerine ve uygulayıcılarına karşı, direnmenin nitelik açısından yeni ve sürekli şekilde güçlenen sosyal tabanını oluşturmaktadırlar.

Muhalefetin, karşıtların gelişmesi kendisini başka biçimlerde de göstermektedir. ABD politikasının, sadece kendi ülkesinin değil, aynı zamanda diğer kapita-

list ülkelerin de militaristleştirilmesi için oynadığı coşturucu rol, bu ülkelerin gerçek ulusal güvenlik çıkarlarıyla artan bir oranda çelişmektedir. Bir dizi Batı Avrupa ülkesi hükümetleri içinde ve kamuoyunun en geniş kesimlerinde, ABD politikasının, Batı Avrupa'nın kendi güvenliği konusundaki görüşlerine uyup uymadığı, ABD'nin öncülük iddialarını fazla aşırı duruma getirip getirmediği tartışmaları giderek artmaktadır. Bu tür sorular sadece Batı Avrupalılarca sorulmuyor. Günümüzdeki militaristleşme, insanlığın bir dizi yaşamsal çıkarlarına ters düşmekte, tüm ülkelerde sosyo-ekonomik gelişmelerin hızlandırılması için kullanılabilecek dev finans olanaklarını yutmakta, nefret ve güvensizliğe taban oluşturmakta, insanlığın parasal gücünün ve uğraşlarının, yerküremizin global sorunlarının çözümünde kullanılmama olanaklarını yaratmaktadır. Buna karşın, en geniş insan yığınları girişimlerle militarizme karşı koymaktadırlar.

Unutulmaması gerekir ki, sonuç olarak burjuvazinin sadece bir kısmı, politik-ekonomik ve ideolojik olarak militarizmle kaynaşmıştır. ASK'nın varoluşu ve çalışmaları, barış içinde yanyana yaşamayı, sosyal sistem olarak kapitalizmin fiziksel olarak ayakta kalabilmesinin önkoşulu olarak görenlerin protestolarına yolaçmaktadır. Tabii ki bu kesimler kendi güvenliklerinin korunmasını, ancak tüm insanlığın güvenliğinin korunmasında girmektedirler.

Nükleer uzay döneminin getirdiği tehlikeler, dünyada meydana gelen duruma yönelik politik kararları gerektiriyor. Savaş araçlarının birikimi öyle yüksek boyutlara ulaştı ki, yüzyıllardan beri varolan "üstünlük, savaş, zafer, yenilgi" gibi askersel terimler anlamını kaybetti. Bugün bir savaş düşünülemez. Çünkü onu çıkaran taraf kendi kendini katleder. Galip gelecek olan sadece çılgınlıktır. Kaybedecek olan ise yeryüzümüzdeki tüm insanlık ve yaşamdır.

Bütün bunlar, yeni politik düşünce biçiminin uluslararası ilişkilerde hakim olmasının kaçınılmazlığını dayatıyor. Yoğun ilişkiler, militarizmin saldırganlığının önüne set çekme, ASK'nın yıkılmasını hedeflemede yardımcı olacaktır.

Tüm insanlık üzerindeki tehlikeyi doğru tanımlayabilmek ve buna karşı başarılı bir biçimde karşı koyabilmek için ASK'nın özünü, yapısını ve çalışma yöntemlerini araştırmak yaşamsal gereksinimdir.